

ВКП 6-00(01).01

**ДОКТРИНА
ВІЙСЬК ЗВ'ЯЗКУ ТА
КІБЕРБЕЗПЕКИ ЗБРОЙНИХ СИЛ
УКРАЇНИ**

ЛЮТИЙ 2021

ОБМЕЖЕННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ:

обмежень для розповсюдження немає.

**КОМАНДУВАННЯ ВІЙСЬК ЗВ'ЯЗКУ ТА
КІБЕРБЕЗПЕКИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ**

ВКП 6-00(01).01

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Головнокомандувач Збройних Сил України
 генерал-полковник

Руслан ХОМЧАК

“09” лютого 2021 року

ДОКТРИНА ВІЙСЬК ЗВ'ЯЗКУ ТА КІБЕРБЕЗПЕКИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Військова керівна публікація військовим організаційним структурам зі зв'язку та інформаційних систем

ЛЮТИЙ 2021
 ОБМЕЖЕННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ:
 обмежень для розповсюдження немає.
 КОМАНДУВАННЯ ВІЙСЬК ЗВ'ЯЗКУ ТА
 КІБЕРБЕЗПЕКИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

ПЕРЕДМОВА

Доктрину Військ зв'язку та кібербезпеки ЗС України розроблено робочою групою офіцерів Командування Військ зв'язку та кібербезпеки ЗС України та погоджено із заінтересованими органами військового управління ЗС України та структурними підрозділами Генерального штабу ЗС України.

У Доктрині враховано погляди керівництва ЗС України на те, якими мають бути сучасні Війська зв'язку та кібербезпеки для протидії викликам та загрозам, досягнення взаємосумісності та взаємодії з країнами – членами НАТО, досвід підготовки та застосування Військ зв'язку та кібербезпеки в ході проведення антитерористичної операції та операції об'єднаних сил на території Донецької та Луганської областей.

Доктрина призначена для органів військового управління, командувань видів, окремих родів військ (сил) ЗС України, командирів (начальників) усіх рівнів виходячи з їх обов'язків щодо організації зв'язку, а також керівного складу та органів управління, частин та підрозділів зв'язку, захисту інформації та кібербезпеки, керівників підрозділів, які відповідають за організацію зв'язку та кібербезпеку у військових частинах.

Усі питання, що стосуються цієї Доктрини, надсилати до управління оборонного планування штабу Командування Військ зв'язку та кібербезпеки ЗС України на таку адресу: 03168, м. Київ, Повітрофлотський проспект, 6, Командування Військ зв'язку та кібербезпеки ЗС України (контактний телефон розробників для надання зауважень та пропозицій – 221-07).

ЗМІСТ

	ПЕРЕДМОВА	3
	ВСТУП	5
	ПОСИЛАННЯ НА ВІЙСЬКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ	6
	ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ	7
	ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	8
1	ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ЗАВДАННЯ ВІЙСЬК ЗВ'ЯЗКУ ТА КІБЕРБЕЗПЕКИ	9
1.1	Війська зв'язку та кібербезпеки ЗС України	9
1.2	Основні завдання Військ зв'язку та кібербезпеки ЗС України	9
2	СТРУКТУРА ТА СКЛАД ВІЙСЬК ЗВ'ЯЗКУ ТА КІБЕРБЕЗПЕКИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ	11
2.1	Загальні положення	11
2.2	Органи військового управління Військ зв'язку та кібербезпеки ЗС України	12
2.3	Військові частини (підрозділи) Військ зв'язку та кібербезпеки ЗС України	23
2.4	Військові навчальні заклади (центри) Військ зв'язку та кібербезпеки ЗС України	36
3	ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ВІЙСЬКАМИ ЗВ'ЯЗКУ ТА КІБЕРБЕЗПЕКИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ	38
3.1	Основи організації управління Військами зв'язку та кібербезпеки ЗС України	38
3.2	Організація взаємодії у Військах зв'язку та кібербезпеки ЗС України	41
4	ПІДГОТОВКА ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬК ЗВ'ЯЗКУ ТА КІБЕРБЕЗПЕКИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ	43
4.1	Підготовка Військ зв'язку та кібербезпеки ЗС України	43
4.2	Логістичне забезпечення Військ зв'язку та кібербезпеки ЗС України	48
4.3	Фінансове та ресурсне забезпечення Військ зв'язку та кібербезпеки ЗС України	48
	ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА	50
	СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (ДЖЕРЕЛ)	51
	ДЛЯ ЗАМІТОК	52

ВСТУП

В умовах збройної агресії з боку Російської Федерації проти нашої держави та реалізації стратегічного курсу держави на приєднання до європейської спільноти, її безпекових структур ЗС України потрібні військові частини (підрозділи), спроможні виконувати завдання із захисту держави, діяти спільно з підрозділами держав – членів НАТО.

Сучасні виклики, які зумовлені переходом провідних країн світу до концепції ведення мережецентричних війн, перенесенням театру воєнних дій у площину кіберпростору, все більше і більше вимагають від особового складу Військ зв'язку та кібербезпеки ЗС України опанування та впровадження новітніх засобів зв'язку та технологій, надання сервісів зв'язку для забезпечення функціонування єдиного інформаційного середовища ЗС України та досягнення оперативної й технічної взаємосумісності з іншими складовими сил оборони та державами – членами НАТО.

Розвиток та широке впровадження систем і комплексів зв'язку з використанням інноваційних інформаційних та телекомунікаційних технологій сприяли появі у 2013 році у військах зв'язку додаткових завдань щодо забезпечення кібербезпеки в інформаційно-телекомунікаційних системах та створення відповідних підрозділів кібербезпеки, які виконують завдання в цій сфері.

Прийнятий керівництвом держави євроатлантичний вектор розвитку спричинив реорганізацію структури управління ЗС України, яка не оминула й Війська зв'язку та кібербезпеки, розділивши функції планування, застосування та генерування сил між Генеральним штабом ЗС України та органами військового управління ЗС України.

Доктрина містить загальні поняття про основні завдання, склад та організацію Військ зв'язку та кібербезпеки ЗС України, особливості їх підготовки, застосування та покликана сформулювати загальне уявлення про Війська зв'язку та кібербезпеки ЗС України серед особового складу ЗС України та інших складових сил оборони.

ПОСИЛАННЯ НА ВІЙСЬКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ

Позначка військової публікації	Повне найменування військової публікації
	Тимчасова доктрина застосування сил оборони держави, затверджена та введена в дію наказом Генерального штабу Збройних Сил України від 31.03.2020 № 124/ДСК
ВКДП 1-003(03).01	Тимчасовий порядок оформлення військових публікацій у Збройних Силах України, затверджений наказом Генерального штабу Збройних Сил України від 26.12.2018 № 460
ВД 7-05(03).01	Доктрина розвитку військових публікацій у Збройних Силах України, затверджена начальником Генерального штабу Збройних Сил України 29.05.2020
ВКП 6-00(01).01	Доктрина “Зв’язок та інформаційні системи”, затверджена Головнокомандувачем Збройних Сил України 01.07.2020
ВКП 7-00(01).01	Доктрина підготовки сил оборони держави, затверджена наказом Генерального штабу Збройних Сил України від 21.01.2020 № 18
ВКДП 6-00(03).01	Доктрина операцій в кіберпросторі, затверджена начальником Генерального штабу ЗС України 30.09.2020, реєстраційний № 198/нвгш/дск
АJP-3.20	Доктрина операцій в кіберпросторі (Allied Joint Doctrine for Cyberspace Operation)
АJP-3.10.2	Доктрина безпеки операцій та приховування (Allied Joint Doctrine for Operations Security and Deception)
SH/CCD J6/SM FCIS/394/15-305978	Deployable Communications and Information Systems Concept of Operations (DCIS CONOPS)
ВСТ 01.112.004 – 2017 (01)	Військовий зв’язок та інформаційні системи. Словник НАТО з систем зв’язку та інформаційних систем (AAP-31 (Edition 3), IDT)
	Опис типових носіїв спроможностей “Спроможності центрів захисту інформації та кібернетичної безпеки в інформаційно-телекомунікаційних системах Збройних Сил України щодо дій під час кібероборони України”, затверджений начальником Генерального штабу Збройних Сил України 30.11.2020, реєстраційний № 2812/С/дск

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

Нарощування системи зв'язку та інформаційних систем – заходи, спрямовані на збільшення спроможностей (можливостей) системи зв'язку та інформаційних систем для покращення показників стійкості та живучості системи управління, а також забезпечення послугами зв'язку підрозділів, які розгортаються для виконання завдань за призначенням згідно із ситуацією, що склалася.

Органи управління системою зв'язку та інформаційних систем – сукупність постійних (штатних) і тимчасово створюваних (позаштатних) структурних підрозділів з відповідними повноваженнями щодо організації (управління) зв'язку (-ом), які організаційно і функціонально об'єднані для виконання покладених на них завдань.

Пункт управління системою зв'язку та інформаційних систем – сукупність робочих місць, які розташовані в захищених спорудах, будівлях, тимчасових спорудах або на рухомій базі (командно-штабні (штабні) машини) і призначені для роботи оперативного складу органів управління зв'язком.

Система зв'язку та інформаційних систем Збройних Сил України – одна зі складових системи управління ЗС України, яка становить собою інтегровану сукупність взаємопов'язаних та узгоджених за завданнями телекомунікаційних мереж, інформаційно та інформаційно-телекомунікаційних систем, систем захисту інформації та кібербезпеки, спеціального зв'язку, технічного і криптографічного захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах МО України та ЗС України, мережі фельд'єгерсько-поштового зв'язку та системи технічного забезпечення зв'язку та інформаційних систем ЗС України, які розгортаються в МО України та ЗС України з метою забезпечення обміну інформацією в системі управління.

Спроможність (оперативна, бойова, спеціальна) – здатність структурної одиниці (елемента) Збройних Сил (сил оборони) або сукупності сил і засобів виконувати певні завдання (забезпечувати реалізацію визначених військових цілей) за певних умов обстановки, ресурсного забезпечення та відповідно до встановлених стандартів.

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

Скорочення та умовні позначення	Повне словосполучення та поняття, що скорочуються
1	2
МО України	Міністерство оборони України
ГШ ЗС України	Генеральний штаб Збройних Сил України
ЗС України	Збройні Сили України
СВ ЗС України	Сухопутні війська Збройних Сил України
ПС ЗС України	Повітряні Сили Збройних Сил України
ВМС ЗС України	Військово-Морські Сили Збройних Сил України
ССО ЗС України	Сили спеціальних операцій Збройних Сил України
ДШВ ЗС України	Десантно-штурмові війська Збройних Сил України
ВЗ та КБ ЗС України	Війська зв'язку та кібербезпеки Збройних Сил України
ЦУЗ та ІС ГШ ЗС України	Центральне управління зв'язку та інформаційних систем (J6) Генерального штабу Збройних Сил України
ОВУ	Орган військового управління
ОУСЗ та ІС	Орган управління системою зв'язку та інформаційних систем
КВЗ та КБ ЗС України	Командування Військ зв'язку та кібербезпеки Збройних Сил України
ІТС	Інформаційно-телекомунікаційні системи
ГІТВ	Головний інформаційно-телекомунікаційний вузол
ІТВ	Інформаційно-телекомунікаційний вузол
ПУЗ та КБ	Пункт управління зв'язком та кібербезпекою
ФПЗ	Фельд'єгерсько-поштовий зв'язок
СУ	Система управління
ОВТ	Озброєння та військова техніка
РТЗ	Радіотехнічне забезпечення
METL	“Mission-essentialtasklist”. Перелік навчально-бойових завдань
MET	“Mission-essentialtask”. Каталог завдань

1. ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ЗАВДАННЯ ВІЙСЬК ЗВ'ЯЗКУ ТА КІБЕРБЕЗПЕКИ

1.1. Війська зв'язку та кібербезпеки ЗС України

ВЗ та КБ ЗС України – спеціальні війська, призначені для планування та забезпечення розгортання, згортання, функціонування системи зв'язку та інформаційних систем, систем бойового управління та оповіщення, їх нарощування в мирний час, в особливий період, в умовах надзвичайного та воєнного стану з метою вирішення завдань забезпечення управління військами (силами) ЗС України, а також здійснення заходів з функціонування національної системи кібербезпеки та відбиття воєнної агресії у кіберпросторі (кібероборони). Частина та підрозділи ВЗ та КБ ЗС України входять до складу всіх видів та окремих родів військ, сил ЗС України.

1.2. Основні завдання Військ зв'язку та кібербезпеки ЗС України

Основними завданнями ВЗ та КБ ЗС України є:

організація планування розгортання та нарощування, забезпечення функціонування системи зв'язку та інформаційних систем, систем бойового управління та оповіщення в мирний час, в особливий період, в умовах надзвичайного та воєнного стану;

організація взаємодії з іншими складовими сил оборони, Національним центром оперативно-технічного управління телекомунікаційними мережами України та операторами електронних комунікацій (операторами зв'язку) з питань забезпечення зв'язком у ході виконання спільних завдань з оборони держави;

створення (розгортання) єдиного інформаційного середовища ЗС України з використанням сервісно-орієнтованої архітектури;

надання сервісів зв'язку для забезпечення функціонування єдиного інформаційного середовища ЗС України та досягнення оперативної й технічної взаємосумісності з іншими складовими сил оборони та держав – членів НАТО;

забезпечення обміну інформацією в єдиному інформаційному середовищі ЗС України;

надання оперативному складу пунктів управління ЗС України, а також іншим складовим сил оборони базових та функціональних сервісів через їх відповідні точки присутності;

здійснення заходів з функціонування національної системи кібербезпеки; участь у заходах з кібероборони;

ведення та/або участь у кіберопераціях, ведення кібердій;

організація та керівництво технічним забезпеченням зв'язку у ЗС України;

здійснення військової співпраці зі збройними силами країн – членів НАТО щодо забезпечення безпеки кіберпростору та спільного захисту від кіберзагроз;

впровадження заходів із забезпечення кіберзахисту критичної інформаційної інфраструктури в умовах надзвичайного стану та особливого

періоду;

участь у заходах міжнародного співробітництва та миротворчих операціях.

При виконанні завдань із забезпечення функціонування системи зв'язку та інформаційних систем ураховуються такі принципи та підходи:

єдиноначальності та персональної відповідальності начальників зв'язку, командирів військових частин (підрозділів) зв'язку, кібербезпеки за результати виконання поставлених завдань;

централізації управління з наданням підлеглим розумної ініціативи та самостійності у визначенні способів виконання поставлених завдань;

твердості та наполегливості в ході реалізації замислів і планів;

чіткого розподілу функцій, завдань, повноважень і відповідальності між структурними підрозділами органів військового управління, що здійснюють управління системою зв'язку та інформаційних систем, та ВЗ та КБ ЗС України;

реальності визначених завдань військовим частинам (підрозділам) зв'язку, кібербезпеки та відповідності їх можливостям;

урахування та раціонального використання наявних сил і засобів, комплексів зв'язку;

єдності і комплексності замислів і планів під час їх розробки, виконання та контролю;

раціональності, гнучкості та адаптивності планів.

2. СТРУКТУРА ТА СКЛАД ВІЙСЬК ЗВ'ЯЗКУ ТА КІБЕРБЕЗПЕКИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

2.1. Загальні положення

2.1.1. Суб'єктами ВЗ та КБ ЗС України є: ОВУ, структурні підрозділи ОВУ, військові частини (підрозділи), військові навчальні заклади. Чисельність ВЗ та КБ ЗС України визначається Головнокомандувачем ЗС України та утримується в межах чисельності ЗС України.

Органи управління ВЗ та КБ ЗС України мають таку загальну структуру:
ЦУЗ та ІС ГШ ЗС України;

КВЗ та КБ ЗС України з підпорядкованими йому військовими частинами та військовими навчальними закладами;

центр зв'язку та інформаційних систем Командування об'єднаних сил ЗС України;

управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування СВ ЗС України з підпорядкованими управліннями зв'язку та інформаційних систем оперативних командувань, командування територіальної оборони, військовими частинами (підрозділами) зв'язку;

управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування ПС ЗС України з підпорядкованими відділами зв'язку та інформаційних систем повітряних командувань, військовими частинами (підрозділами) зв'язку та радіотехнічного забезпечення;

управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування ВМС ЗС України з підпорядкованими відділами зв'язку та інформаційних систем командування морської піхоти та морського командування, військовими частинами (підрозділами) зв'язку;

управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування ДШВ ЗС України з підпорядкованими військовими частинами (підрозділами) зв'язку;

управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування ССО ЗС України з підпорядкованими військовими частинами (підрозділами) зв'язку;

група зв'язку та інформаційних систем штабу Командування Сил підтримки ЗС України з підпорядкованими військовими частинами (підрозділами) зв'язку;

управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування Сил логістики ЗС України з підпорядкованими військовими частинами (підрозділами) зв'язку;

відділ зв'язку медичних інформаційних систем та кібербезпеки штабу Командування Медичних сил ЗС України з підпорядкованими підрозділами зв'язку.

2.1.2. ОВУ (структурні підрозділи ОВУ), військові частини (підрозділи), військові навчальні заклади дислокуються на території держави або тимчасово за її межами відповідно до завдань оборони, стратегічного плану застосування і завдань ЗС України з урахуванням військово-адміністративного поділу території України.

2.2. Органи військового управління Військ зв'язку та кібербезпеки ЗС України

2.2.1. ОБУ (структурні підрозділи ОБУ) ВЗ та КБ ЗС України наділені відокремленими повноваженнями щодо виконання функцій планування застосування наявних сил і засобів зв'язку в операціях (бойових діях), застосування частин та підрозділів ВЗ та КБ ЗС України, їх підготовки та генерації.

2.2.2. Функції стратегічного планування застосування ВЗ та КБ ЗС України та інших складових сил оборони за напрямом “зв'язок та інформаційні системи” відповідно до сценаріїв виникнення та розвитку ситуацій воєнного характеру, планування кібероборони держави, планування та контролю функціонування системи захисту інформації та кібербезпеки в ІТС МО України та ЗС України покладено на Центральне управління зв'язку та інформаційних систем (J6), яке є структурним підрозділом Генерального штабу ЗС України.

Крім цього, на ЦУЗ та ІС ГШ ЗС України покладено такі основні функції: планування, організація розгортання та забезпечення функціонування системи управління військами та зв'язку згідно зі Стратегічним планом застосування ЗС України та інших складових сил оборони;

організація забезпечення інформаційної безпеки та захисту в інформаційних технічних системах;

розроблення доктрин, наказів, концепцій, інших нормативно-правових актів та документів з питань організації та функціонування комунікаційних та інформаційних систем у ЗС України;

організація прихованого управління військами (силами).

Реалізація завдань з планування зв'язку у ході стратегічного планування застосування ЗС України досягається виконанням базових, основних та додаткових вимог, що ставляться до носія спроможностей за унікальним кодом CIS-1.1.1, а з питань планування кібербезпеки та кіберзахисту у ході стратегічного планування застосування ЗС України досягається виконанням базових, основних та додаткових вимог, що ставляться до носія спроможностей за унікальним кодом CIS-1.9.1. Крім цього, реалізація завдань з регулювання і розподілу радіочастотного ресурсу в інтересах ЗС України, інших спеціальних користувачів досягається виконанням базових, основних та додаткових вимог, що ставляться до носія спроможностей за унікальним кодом CIS-1.3.1.

Центральне управління зв'язку та інформаційних систем (J6) Генерального штабу ЗС України підпорядковується начальнику Генерального штабу ЗС України.

2.2.3. Функції з підготовки та генерації ВЗ та КБ здійснює Командування Військ зв'язку та кібербезпеки ЗС України, яке є органом військового управління ЗС України і призначене для:

реалізації завдань з організації та забезпечення функціонування стаціонарної телекомунікаційної системи зв'язку, на базі якої функціонують

інформаційні системи ЗС України та системи стаціонарних інформаційно-телекомунікаційних вузлів, поєднаних між собою каналами зв'язку, їх нарощування в мирний час та особливий період, в умовах надзвичайного та воєнного стану;

підготовки та підтримання в готовності до виконання покладених завдань польової системи зв'язку;

підтримання в постійній бойовій і мобілізаційній готовності частин та підрозділів ВЗ та КБ безпосереднього підпорядкування;

виконання заходів з підготовки держави до оборони та відбиття воєнної загрози в кіберпросторі (кібероборони).

Крім цього, КВЗ та КБ ЗС України формує вимоги до:

підготовки ВЗ та КБ;

розвитку ВЗ та КБ, визначає найбільш оптимальну за критерієм “ефективність – вартість” перспективну модель ВЗ та КБ, їх технічне оснащення та всебічне забезпечення;

необхідних (критичних) спроможностей ВЗ та КБ ЗС України.

КВЗ та КБ ЗС України реалізовує завдання щодо:

забезпечення взаємосумісності ІТС у рамках виконання базових, основних та додаткових вимог, що ставляться до носіїв спроможностей за унікальним кодом CIS-1.2.2;

забезпечення кібербезпеки в інформаційно-телекомунікаційних системах ЗС України у рамках виконання базових, основних та додаткових вимог, що ставляться до носіїв спроможностей за унікальним кодом CIS-1.2.5;

організації фельд'єгерсько-поштового зв'язку ЗС України в рамках виконання базових, основних та додаткових вимог, що ставляться до носіїв спроможностей за унікальним кодом CIS-1.4.1;

здійснення кіберрозвідки, аналізу, прогнозування та оцінки обстановки в кіберпросторі, кібердорозвідки в рамках виконання базових, основних та додаткових вимог, що ставляться до носіїв спроможностей за унікальним кодом E-3.3.1;

здійснення підготовки та проведення заходів кібербезпеки та кіберзахисту в ІТС МО України та ЗС України в рамках виконання базових, основних та додаткових вимог, що ставляться до носіїв спроможностей за унікальним кодом E-3.3.2;

здійснення підготовки та проведення кібердій і кібервпливів в ІТС противника в рамках виконання базових, основних та додаткових вимог, що ставляться до носіїв спроможностей за унікальним кодом E-3.3.3.

Крім цього, КВЗ та КБ ЗС України здійснює заходи щодо:

забезпечення функціонування стаціонарної телекомунікаційної системи зв'язку ЗС України, систем спеціального зв'язку, системи центрального бойового управління та оповіщення, системи захисту інформації та кібербезпеки в ІТС ЗС України, їх нарощування в мирний час та особливий період, в умовах надзвичайного та воєнного стану;

взаємодії з Національним центром оперативно-технічного управління телекомунікаційними мережами України та операторами електронних

комунікацій (операторами зв'язку) з питань забезпечення послугами зв'язку у повсякденній діяльності ЗС України, планування послуг зв'язку на особливий період та формування мобілізаційного завдання операторам електронних комунікацій (операторам зв'язку);

моніторингу стану та управління системою зв'язку та інформаційних систем, систем спеціального зв'язку, системи захисту інформації та кібербезпеки;

короткострокового оборонного планування системи зв'язку та інформаційних систем ЗС України на основі спроможностей ВЗ та КБ ЗС України;

участі у здійсненні заходів з кібероборони держави;

організації технічного забезпечення зв'язку у ЗС України.

Командування Військ зв'язку та кібербезпеки ЗС України підпорядковується Головнокомандувачу ЗС України.

2.2.4. Функції планування застосування переданих в оперативне підпорядкування комплекту ВЗ та КБ у найбільш ефективний спосіб та уточнення вимог до наявних спроможностей, а також управління частинами (підрозділами) зв'язку, що входять до складу міжвидових, міжвідомчих угруповань військ (сил), у ході ведення операцій об'єднаних сил належать до завдань центру зв'язку та інформаційних систем Командування об'єднаних сил ЗС України, який є структурним підрозділом Командування об'єднаних сил ЗС України.

Завдання центру зв'язку та інформаційних систем Командування об'єднаних сил ЗС України реалізуються такими спроможностями:

планування застосування військових частин і підрозділів зв'язку та кібербезпеки в операціях об'єднаних сил;

управління військовими частинами (підрозділами) зв'язку та кібербезпеки, які передані в підпорядкування об'єднаних (міжвидових, міжвідомчих) угруповань в операціях (місіях) об'єднаних сил;

управління військовими частинами (підрозділами) зв'язку та кібербезпеки, які передані під оперативний контроль або в оперативну взаємодію силами і засобами, які не входять до складу угруповань, але виконують завдання відповідно до компетенції в межах, визначених для угруповань об'єднаних сил в операційних зонах (районах) або на відповідних напрямках.

Реалізація цих завдань центром зв'язку та інформаційних систем Командування об'єднаних сил ЗС України досягається виконанням базових, основних та додаткових вимог, що ставляться до носія спроможностей за унікальним кодом CIS-1.1.2.

2.2.5. Управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування Сухопутних військ ЗС України є структурним підрозділом штабу Командування Сухопутних військ ЗС України, а управління зв'язку та інформаційних систем оперативних командувань, командування територіальної оборони є структурними підрозділами штабів відповідних командувань. У своїй службовій

діяльності управління (відділи) зв'язку та інформаційних систем реалізують свої повноваження щодо функціональних груп спроможностей С2 та СІС.

У рамках функціональної групи С2 управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування СВ ЗС України здійснює планування застосування наявних сил і засобів зв'язку в операціях (бойових діях) у найбільш ефективний спосіб та уточнення вимог до наявних спроможностей, а також здійснює управління підпорядкованими командувачу СВ ЗС України військами (силами), військовими частинами (підрозділами), угрупованнями військ (сил) СВ ЗС України за напрямом “зв'язок та інформаційні системи” (спроможність С-2.1).

Завдання управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування СВ ЗС України реалізуються такими кодами спроможностей:

С-2.1.1 – планування застосування підпорядкованих військових частин (підрозділів) зв'язку;

С-2.1.2 – управління військовими частинами (підрозділами) зв'язку в ході їх застосування.

У рамках функціональної групи СІС управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування СВ ЗС України реалізує спроможності щодо:

організації функціонування системи зв'язку ЗС України (спроможність СІС-1.1), при цьому носій спроможності здійснює планування зв'язку в ході проведення стратегічного розгортання сил оборони, ведення територіальної оборони, операцій ЗС України в частині, що стосується військ (сил), підпорядкованих Командуванню СВ ЗС України (код спроможності СІС-1.1.2);

функціонування системи зв'язку ЗС України (спроможність СІС-1.2) за трьома кодами спроможностей, а саме:

а) підготовка та готовність підпорядкованих військових частин (підрозділів) зв'язку та кібербезпеки до виконання покладених завдань (код спроможності СІС-1.2.1);

б) взаємосумісність інформаційно-телекомунікаційних систем СВ ЗС України (код спроможності СІС-1.2.2);

в) технічне забезпечення зв'язку та автоматизації СВ ЗС України (код спроможності СІС-1.2.6);

фельд'єгерсько-поштового зв'язку (спроможність СІС-1.4.) (організація ФПЗ у СВ ЗС України (код спроможності СІС-1.4.1);

інформаційних (автоматизованих) систем ЗС України (спроможність СІС-1.5) (організація розгортання та функціонування інформаційних систем оперативного (бойового) управління, зв'язку, розвідки та спостереження, а також інформаційних систем підтримки повсякденної діяльності в інтересах СВ ЗС України (коди спроможностей СІС-1.5.1, СІС-1.5.2);

короткохвильового радіозв'язку (спроможність СІС-1.7) (організація планування та використання систем та засобів короткохвильового радіозв'язку в СВ ЗС України (код спроможності СІС-1.7.1);

тактичного радіозв'язку (спроможність CIS-1.8) (організація планування та використання систем та засобів тактичного радіозв'язку в СВ ЗС України (код спроможності CIS-1.8.1).

Крім цього, управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування Сухопутних військ ЗС України формує вимоги до:

підготовки підпорядкованих військових частин (підрозділів) зв'язку;
розвитку підпорядкованих військових частин (підрозділів) зв'язку, визначає найбільш оптимальну за критерієм “ефективність – вартість” їх перспективну структуру, технічне оснащення та всебічне забезпечення;
необхідних (критичних) спроможностей підпорядкованих військових частин (підрозділів) зв'язку.

2.2.6. Управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування ПС ЗС України є структурним підрозділом штабу Командування ПС ЗС України, а відділи зв'язку та інформаційних систем повітряних командувань є структурними підрозділами штабів відповідних повітряних командувань. У своїй службовій діяльності управління (відділи) зв'язку та інформаційних систем реалізують свої повноваження щодо функціональних груп спроможностей С2 та CIS.

У рамках функціональної групи С2 управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування ПС ЗС України здійснює планування застосування наявних сил і засобів зв'язку в операціях (бойових діях) у найбільш ефективний спосіб та уточнення вимог до наявних спроможностей, а також здійснює управління підпорядкованими командувачу ПС ЗС України військовими частинами (підрозділами) за напрямом “зв'язок та інформаційні системи” (спроможність С-2.2).

Завдання управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування ПС ЗС України реалізуються такими кодами спроможностей:

С-2.2.1 – планування застосування підпорядкованих військових частин (підрозділів) зв'язку та радіотехнічного забезпечення;

С-2.2.2 – управління військовими частинами (підрозділами) зв'язку та радіотехнічного забезпечення в ході їх застосування.

У рамках функціональної групи CIS управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування ПС ЗС України реалізовує спроможності щодо:

організації функціонування системи зв'язку ЗС України (спроможність CIS-1.1), при цьому носій спроможності здійснює планування зв'язку та РТЗ у ході здійснення стратегічного розгортання сил оборони, проведення операцій ЗС України в частині, що стосується військ (сил), підпорядкованих Командуванню ПС ЗС України, повітряних операцій, бойових дій ПС ЗС України, сил і засобів інших складових сил оборони (код спроможності CIS-1.1.2);

функціонування системи зв'язку ЗС України (спроможність CIS-1.2) за трьома кодами спроможностей, а саме:

а) підготовка підпорядкованих військових частин (підрозділів) зв'язку та радіотехнічного забезпечення і кібербезпеки (код спроможності CIS-1.2.1);

б) взаємосумісність інформаційно-телекомунікаційних систем ПС ЗС України (код спроможності CIS-1.2.2);

в) технічне забезпечення зв'язку та радіотехнічне забезпечення і автоматизація ПС ЗС України (код спроможності CIS-1.2.6);

фельд'єгерсько-поштового зв'язку (спроможність CIS-1.4) (організація ФПЗ у ПС ЗС України (код спроможності CIS-1.4.1);

інформаційних (автоматизованих) систем ЗС України (спроможність CIS-1.5) (організація розгортання та функціонування інформаційних систем оперативного (бойового) управління, зв'язку, розвідки та спостереження, а також інформаційних систем підтримки повсякденної діяльності в інтересах ПС ЗС України (коди спроможностей CIS-1.5.1, CIS-1.5.2);

супутникового зв'язку (спроможність CIS-1.6) (організація планування та використання систем і засобів супутникового зв'язку ПС ЗС України);

короткохвильового радіозв'язку (спроможність CIS-1.7) (організація планування та використання систем і засобів короткохвильового радіозв'язку в ПС ЗС України (код спроможності CIS-1.7.1);

тактичного радіозв'язку (спроможність CIS-1.8) (організація планування та використання систем і засобів тактичного радіозв'язку в ПС ЗС України (код спроможності CIS-1.8.1);

радіотехнічного забезпечення (зв'язок, навігація та спостереження) польотів державної авіації України (спроможність CIS-2.4) (планування та організація радіотехнічного забезпечення польотів державної авіації України (код спроможності CIS-2.4.1);

повітряного радіозв'язку (спроможність CIS-2.5) (організація та забезпечення повітряного радіозв'язку (код спроможності CIS-2.5.1).

Крім цього, управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування Повітряних Сил ЗС України формує вимоги до:

підготовки підпорядкованих військових частин (підрозділів) зв'язку;

розвитку підпорядкованих військових частин (підрозділів) зв'язку, визначає найбільш оптимальну за критерієм “ефективність – вартість” їх перспективну структуру, технічне оснащення та всебічне забезпечення;

необхідних (критичних) спроможностей підпорядкованих військових частин (підрозділів) зв'язку.

2.2.7. Управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування ВМС ЗС України є структурним підрозділом штабу Командування ВМС ЗС України. У своїй службовій діяльності управління зв'язку та інформаційних систем реалізує свої повноваження щодо функціональних груп спроможностей С2 та CIS.

У рамках функціональної групи С2 управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування ВМС ЗС України здійснює планування застосування наявних сил і засобів зв'язку в операціях (бойових діях) у найбільш ефективний спосіб та уточнення вимог до наявних спроможностей, а також здійснює управління підпорядкованими командувачу ВМС ЗС України військовими частинами (підрозділами), угрупованнями сил (військ) ВМС

ЗС України за напрямом “зв’язок та інформаційні системи” (спроможність С-2.3).

Завдання управління зв’язку та інформаційних систем штабу Командування ВМС ЗС України реалізуються такими кодами спроможностей:

С-2.3.1 – планування застосування підпорядкованих військових частин (підрозділів) зв’язку;

С-2.3.2 – управління військовими частинами (підрозділами) зв’язку в ході їх застосування.

У рамках функціональної групи CIS управління зв’язку та інформаційних систем штабу Командування ВМС ЗС України реалізує спроможності щодо:

організації функціонування системи зв’язку ЗС України (спроможність CIS-1.1), при цьому носій спроможності здійснює планування зв’язку в ході здійснення стратегічного розгортання сил оборони, операцій ЗС України в частині, що стосується військ (сил), підпорядкованих Командуванню ВМС ЗС України, морських операцій, бойових дій ВМС ЗС України, сил і засобів інших складових сил оборони (код спроможності CIS-1.1.2);

функціонування системи зв’язку ЗС України (спроможність CIS-1.2) за трьома кодами спроможностей, а саме:

а) підготовка підпорядкованих військових частин (підрозділів) зв’язку та кібербезпеки (код спроможності CIS-1.2.1);

б) взаємосумісність інформаційно-телекомунікаційних систем ВМС ЗС України (код спроможності CIS-1.2.2);

в) технічне забезпечення зв’язку та автоматизації ВМС ЗС України (код спроможності CIS-1.2.6);

фельд’єгерсько-поштового зв’язку (спроможність CIS-1.4) (організація ФПЗ у ВМС ЗС України (код спроможності CIS-1.4.1);

інформаційних (автоматизованих) систем ЗС України (спроможність CIS-1.5) (організація розгортання та функціонування інформаційних систем оперативного (бойового) управління, зв’язку, розвідки та спостереження, а також інформаційних систем підтримки повсякденної діяльності в інтересах ВМС ЗС України (коди спроможностей CIS-1.5.1, CIS-1.5.2);

короткохвильового радіозв’язку (спроможність CIS-1.7) (організація планування та використання систем і засобів короткохвильового радіозв’язку у ВМС ЗС України (код спроможності CIS-1.7.1);

тактичного радіозв’язку (спроможність CIS-1.8) (організація планування та використання систем і засобів тактичного радіозв’язку у ВМС ЗС України (код спроможності CIS-1.8.1).

Крім цього, управління зв’язку та інформаційних систем штабу Командування ВМС ЗС України формує вимоги до:

підготовки підпорядкованих військових частин (підрозділів) зв’язку;

розвитку підпорядкованих військових частин (підрозділів) зв’язку, визначає найбільш оптимальну за критерієм “ефективність – вартість” їх перспективну структуру, технічне оснащення та всебічне забезпечення;

необхідних (критичних) спроможностей підпорядкованих військових частин (підрозділів) зв’язку.

2.2.8. Управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування ДШВ ЗС України є структурним підрозділом штабу Командування ДШВ ЗС України. У своїй службовій діяльності управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування ДШВ ЗС України реалізовує свої повноваження щодо функціональних груп спроможностей С2 та СІС.

У рамках функціональної групи С2 управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування ДШВ ЗС України здійснює планування застосування наявних сил і засобів зв'язку в операціях (бойових діях) у найбільш ефективний спосіб та уточнення вимог до наявних спроможностей, а також здійснює управління підпорядкованими військовими частинами (підрозділами) ДШВ ЗС України за напрямом “зв'язок та інформаційні системи” (спроможність С-2.4).

Завдання управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування ДШВ ЗС України реалізуються такими кодами спроможностей:

С-2.4.1 – планування застосування підпорядкованих військових частин (підрозділів) зв'язку;

С-2.4.2 – управління військовими частинами (підрозділами) зв'язку в ході їх застосування.

У рамках функціональної групи СІС управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування ДШВ ЗС України реалізовує спроможності щодо:

організації функціонування системи зв'язку ЗС України (спроможність СІС-1.1), при цьому носій спроможності здійснює планування зв'язку в ході здійснення стратегічного розгортання сил оборони, операцій ЗС України в частині, що стосується військ (сил), підпорядкованих командувачу ДШВ ЗС України, бойових дій ДШВ ЗС України, сил і засобів інших складових сил оборони (код спроможності СІС-1.1.2);

функціонування системи зв'язку ЗС України (спроможність СІС-1.2) за трьома кодами спроможностей, а саме:

а) підготовка підпорядкованих військових частин (підрозділів) зв'язку (код спроможності СІС-1.2.1);

б) взаємосумісність інформаційно-телекомунікаційних систем ДШВ ЗС України (код спроможності СІС-1.2.2);

в) технічне забезпечення зв'язку та автоматизації ДШВ ЗС України (код спроможності СІС-1.2.6);

інформаційних (автоматизованих) систем ЗС України (спроможність СІС-1.5) (організація розгортання та функціонування інформаційних систем оперативного (бойового) управління, зв'язку, розвідки та спостереження, а також інформаційних систем підтримки повсякденної діяльності в інтересах ДШВ ЗС України (коди спроможностей СІС-1.5.1, СІС-1.5.2);

короткохвильового радіозв'язку (спроможність СІС-1.7) (організація планування та використання систем та засобів короткохвильового радіозв'язку у ДШВ ЗС України (код спроможності СІС-1.7.1);

тактичного радіозв'язку (спроможність СІС-1.8) (організація планування та використання систем і засобів тактичного радіозв'язку у ДШВ ЗС України (код спроможності СІС-1.8.1).

Крім цього, управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування ДШВ ЗС України формує вимоги до:

підготовки підпорядкованих військових частин (підрозділів) зв'язку;
розвитку підпорядкованих військових частин (підрозділів) зв'язку, визначає найбільш оптимальну за критерієм “ефективність – вартість” їх перспективну структуру, технічне оснащення та всебічне забезпечення;
необхідних (критичних) спроможностей підпорядкованих військових частин (підрозділів) зв'язку.

2.2.9. Управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування Сил спеціальних операцій ЗС України є структурним підрозділом штабу Командування ССО ЗС України. У своїй службовій діяльності управління зв'язку та інформаційних систем реалізовує свої повноваження щодо функціональної групи спроможностей С1 та CIS.

У рамках функціональної групи С1 управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування ССО ЗС України здійснює планування застосування та управління підпорядкованими силами, військовими частинами (підрозділами) ССО ЗС України за напрямом “зв'язок та інформаційні системи” (спроможність С- 1.1).

Завдання управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування ССО ЗС України реалізуються такими кодами спроможностей:

С-1.1.3 – планування застосування та управління ССО ЗС України;

С-1.1.4 – планування застосування та управління військовими частинами спеціальних операцій (підрозділами спеціального призначення) ССО ЗС України.

У рамках функціональної групи CIS управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування ССО ЗС України реалізовує спроможності щодо:

організації функціонування системи зв'язку ЗС України (спроможність CIS-1.1), при цьому носій спроможності здійснює планування зв'язку в ході здійснення заходів з організації руху опору, операцій ЗС України в частині, що стосується військ (сил), підпорядкованих Командуванню ССО ЗС України, інформаційних, психологічних операцій, спеціальних дій ССО, сил і засобів спеціального призначення інших складових сил оборони (код спроможності CIS-1.1.2);

функціонування системи зв'язку ЗС України (спроможність CIS-1.2) за трьома кодами спроможностей, а саме:

а) підготовка підпорядкованих військових частин (підрозділів) зв'язку (код спроможності CIS-1.2.1);

б) взаємосумісність інформаційно-телекомунікаційних систем ССО ЗС України (код спроможності CIS-1.2.2);

в) технічне забезпечення зв'язку та автоматизації ССО ЗС України (код спроможності CIS-1.2.6);

інформаційних (автоматизованих) систем ЗС України (спроможність CIS-1.5) (організація розгортання та функціонування інформаційних систем оперативного (бойового) управління, зв'язку, розвідки та спостереження, а

також інформаційних систем підтримки повсякденної діяльності в інтересах ССО ЗС України (коди спроможностей CIS-1.5.1, CIS-1.5.2);

короткохвильового радіозв'язку (спроможність CIS-1.7) (організація планування та використання систем та засобів короткохвильового радіозв'язку у ССО ЗС України (код спроможності CIS-1.7.1);

тактичного радіозв'язку (спроможність CIS-1.8) (організація планування та використання систем та засобів тактичного радіозв'язку у ССО ЗС України (код спроможності CIS-1.8.1).

Крім цього, управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування ССО ЗС України формує вимоги до:

підготовки підпорядкованих військових частин (підрозділів) зв'язку;

розвитку підпорядкованих військових частин (підрозділів) зв'язку, визначає найбільш оптимальну за критерієм “ефективність – вартість” їх перспективну структуру, технічне оснащення та всебічне забезпечення;

необхідних (критичних) спроможностей підпорядкованих військових частин (підрозділів) зв'язку.

2.2.10. Група зв'язку та інформаційних систем штабу Командування Сил підтримки ЗС України є структурним підрозділом штабу Командування Сил підтримки ЗС України. У своїй службовій діяльності група зв'язку та інформаційних систем штабу Командування Сил підтримки ЗС України реалізовує свої повноваження щодо функціональної групи спроможностей CIS.

У рамках функціональної групи CIS група зв'язку та інформаційних систем штабу Командування Сил підтримки ЗС України реалізовує спроможності щодо:

організації функціонування системи зв'язку ЗС України (спроможність CIS-1.1), при цьому носій спроможності здійснює планування зв'язку в ході забезпечення стратегічних дій ЗС України та операцій сил оборони, підпорядкованих Командуванню Сил підтримки ЗС України підрозділів зв'язку (код спроможності CIS-1.1.2);

функціонування системи зв'язку ЗС України (спроможність CIS-1.2) за трьома кодами спроможностей, а саме:

а) підготовка підпорядкованих підрозділів зв'язку (код спроможності CIS-1.2.1);

б) взаємосумісність інформаційно-телекомунікаційних систем Сил підтримки ЗС України (код спроможності CIS-1.2.2);

в) технічне забезпечення зв'язку та автоматизації Сил підтримки ЗС України (код спроможності CIS-1.2.6);

інформаційних (автоматизованих) систем ЗС України (спроможність CIS-1.5) (організація розгортання та функціонування інформаційних систем оперативного (бойового) управління, зв'язку, розвідки та спостереження, а також інформаційних систем підтримки повсякденної діяльності в інтересах Сил підтримки ЗС України (коди спроможностей CIS-1.5.1, CIS-1.5.2);

короткохвильового радіозв'язку (спроможність CIS-1.7) (організація планування та використання систем і засобів короткохвильового радіозв'язку у Силах підтримки ЗС України (код спроможності CIS-1.7.1);

тактичного радіозв'язку (спроможність CIS-1.8) (організація планування та використання систем і засобів тактичного радіозв'язку у Силах підтримки ЗС України (код спроможності CIS-1.8.1).

2.2.11. Управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування Сил логістики ЗС України є структурним підрозділом штабу Командування Сил логістики ЗС України. У своїй службовій діяльності управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування Сил логістики ЗС України реалізовує свої повноваження щодо функціональної групи спроможностей CIS.

У рамках функціональної групи CIS управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування Сил логістики ЗС України реалізовує спроможності щодо:

організації функціонування системи зв'язку ЗС України (спроможність CIS-1.1), при цьому носій спроможності здійснює планування зв'язку в ході забезпечення стратегічних дій ЗС України та операцій сил оборони, підпорядкованих Командуванню Сил логістики ЗС України підрозділів зв'язку (код спроможності CIS-1.1.2);

функціонування системи зв'язку ЗС України (спроможність CIS-1.2) за трьома кодами спроможностей, а саме:

а) підготовка підпорядкованих підрозділів зв'язку (код спроможності CIS-1.2.1);

б) взаємосумісність інформаційно-телекомунікаційних систем Сил логістики ЗС України (код спроможності CIS-1.2.2);

в) технічне забезпечення зв'язку та автоматизації Сил логістики ЗС України (код спроможності CIS-1.2.6);

інформаційних (автоматизованих) систем ЗС України (спроможність CIS-1.5) (організація розгортання та функціонування інформаційних систем оперативного (бойового) управління, зв'язку, розвідки та спостереження, а також інформаційних систем підтримки повсякденної діяльності в інтересах Сил логістики ЗС України (коди спроможності CIS-1.5.1, CIS-1.5.2);

короткохвильового радіозв'язку (спроможність CIS-1.7) (організація планування та використання систем та засобів короткохвильового радіозв'язку у Силах логістики ЗС України (код спроможності CIS-1.7.1);

тактичного радіозв'язку (спроможність CIS-1.8) (організація планування та використання систем і засобів тактичного радіозв'язку у Силах логістики ЗС України (код спроможності CIS-1.8.1).

2.2.12. Відділ зв'язку медичних інформаційних систем та кібербезпеки штабу Командування Медичних сил ЗС України є структурним підрозділом штабу Командування Медичних сил ЗС України. У своїй службовій діяльності відділ зв'язку та інформаційних систем штабу Командування Медичних сил ЗС України реалізовує свої повноваження щодо функціональної групи спроможностей CIS.

У рамках функціональної групи CIS відділ зв'язку медичних інформаційних систем та кібербезпеки штабу Командування Медичних сил ЗС

України реалізовує спроможності щодо:

організації функціонування системи зв'язку ЗС України (спроможність CIS - 1.1), при цьому носій спроможності здійснює планування зв'язку у ході забезпечення стратегічних дій ЗС України та операцій сил оборони, підпорядкованих Командуванню Медичних сил ЗС України підрозділів зв'язку (код спроможності CIS-1.1.2);

функціонування системи зв'язку ЗС України (спроможність CIS-1.2) за трьома кодами спроможностей, а саме:

а) підготовка підпорядкованих підрозділів зв'язку (код спроможності CIS-1.2.1);

б) взаємосумісність інформаційно-телекомунікаційних систем Медичних сил ЗС України (код спроможності CIS-1.2.2);

в) технічне забезпечення зв'язку та автоматизації Медичних сил ЗС України (код спроможності CIS-1.2.6);

інформаційних (автоматизованих) систем ЗС України (спроможність CIS-1.5) (організація розгортання та функціонування інформаційних систем оперативного (бойового) управління, зв'язку, розвідки та спостереження, а також інформаційних систем підтримки повсякденної діяльності в інтересах Медичних сил ЗС України (коди спроможності CIS-1.5.1, CIS-1.5.2);

тактичного радіозв'язку (спроможність CIS-1.8) (організація планування та використання систем і засобів тактичного радіозв'язку у Медичних силах ЗС України (код спроможності CIS-1.8.1).

2.3. Військові частини (підрозділи) Військ зв'язку та кібербезпеки ЗС України

2.3.1. Військові частини та підрозділи ВЗ та КБ за функціональним призначенням поділяються на:

частини та підрозділи, що здійснюють експлуатаційно-технічне обслуговування стаціонарної телекомунікаційної системи;

частини та підрозділи, що здійснюють розгортання та експлуатаційно-технічне обслуговування польових систем зв'язку;

частини та підрозділи, що здійснюють моніторинг стану та управління розгорнутих систем зв'язку та інформаційних систем;

частини та підрозділи захисту інформації та кібербезпеки;

частини та підрозділи фельд'єгерсько-поштового зв'язку;

частини та підрозділи забезпечення ВЗ та КБ.

2.3.2. До військових частин та підрозділів, що здійснюють експлуатаційно-технічне обслуговування стаціонарної телекомунікаційної системи, належать: ГІТВ, ІТВ командувань видів (окремих родів військ, сил) та підпорядкованих їм військ (сил), установ та організацій.

ГІТВ є військовою частиною, підпорядкованою КВЗ та КБ ЗС України, та призначений для забезпечення функціонування системи зв'язку ЗС України, обміну всіма видами інформації структурними підрозділами МО України,

Апарату Головнокомандувача ЗС України та Генерального штабу ЗС України із підпорядкованими органами військового управління та військовими частинами ЗС України, органами державної влади, установами та організаціями, що входять до складу сектору безпеки і оборони, у відкритому та захищеному режимах.

Завдання ГТТВ реалізуються спроможностями функціональної групи CIS щодо:

інформаційних (автоматизованих) систем ЗС України (спроможність CIS-1.5) (організація розгортання та функціонування інформаційних систем оперативного (бойового) управління, зв'язку, розвідки та спостереження, а також інформаційних систем підтримки повсякденної діяльності в інтересах структурних підрозділів МО України, Апарату Головнокомандувача ЗС України та Генерального штабу ЗС України (коди спроможностей CIS-1.5.1, CIS-1.5.2);

супутникового зв'язку (спроможність CIS-1.6) (забезпечення функціонування системи супутникового зв'язку ЗС України);

короткохвильового радіозв'язку (спроможність CIS-1.7) (забезпечення розгортання та функціонування радіомереж короткохвильового радіозв'язку Головнокомандувача ЗС України та мереж взаємодії (код спроможності CIS-1.7.1);

тактичного радіозв'язку (спроможність CIS-1.8) (організація забезпечення розгортання та функціонування тактичних радіомереж (код спроможності CIS-1.8.1).

Крім цього, ГТТВ здійснює заходи щодо:

забезпечення базовими та функціональними сервісами посадових осіб структурних підрозділів МО України, Апарату Головнокомандувача ЗС України та Генерального штабу ЗС України, командувань родів військ (сил);

надання сервісів елементам польових систем зв'язку та, у разі необхідності, іншим складовим сил оборони через їх відповідні точки присутності;

координації дій інформаційно-телекомунікаційних вузлів стаціонарної телекомунікаційної системи щодо встановлення зв'язку, його відновлення та забезпечення проходження інформації на інформаційних напрямках, що проходять через ГТТВ;

забезпечення захисту інформації та кібербезпеки в ІТС, що ним розгортаються та обслуговуються.

ІТВ командування виду (окремого роду військ, сил) є військовою частиною, підпорядкованою командуванню виду (окремого роду військ, сил), та призначений для забезпечення функціонування системи зв'язку та обміну всіма видами інформації в інтересах командування виду (окремого роду військ, сил) зі старшими, підпорядкованими та взаємодіючими штабами, військовими частинами (підрозділами, кораблями тощо), органами державної влади, установами та організаціями, що входять до складу сектору безпеки і оборони, в межах зон їх відповідальності у відкритому та захищеному режимах.

Завдання ІТВ командування виду (окремого роду військ, сил) реалізуються спроможностями функціональної групи CIS щодо:

інформаційних (автоматизованих) систем ЗС України (спроможність

CIS-1.5) (організація розгортання та функціонування інформаційних систем оперативного (бойового) управління, зв'язку, розвідки та спостереження, а також інформаційних систем підтримки повсякденної діяльності в інтересах відповідного виду (окремого роду військ, сил) (коди спроможностей CIS-1.5.1, CIS-1.5.2);

супутникового зв'язку (спроможність CIS-1.6) (застосування систем та засобів супутникового зв'язку в ЗС України);

короткохвильового радіозв'язку (спроможність CIS-1.7) (застосування систем та засобів короткохвильового радіозв'язку в ЗС України, радіомереж короткохвильового радіозв'язку відповідного виду (окремого роду військ, сил) (код спроможності CIS-1.7.1);

тактичного радіозв'язку (спроможність CIS-1.8) (організація розгортання та функціонування тактичних радіомереж в інтересах відповідного виду (окремого роду військ, сил) (код спроможності CIS-1.8.1).

Крім цього, ІТВ командування виду (окремого роду військ, сил) здійснює заходи щодо:

забезпечення базовими та функціональними сервісами посадових осіб відповідного командування виду (окремого роду військ, сил) у пункті постійної дислокації;

функціонування (розгортання, нарощування) сервісів системи зв'язку та інформаційних систем відповідного командування виду (окремого роду військ, сил) та моніторингу їх ефективності;

забезпечення сервісів елементам польових систем зв'язку та, у разі необхідності, іншим складовим сил оборони через їх відповідні точки присутності в межах зон їх відповідальності;

координації дій підпорядкованих інформаційно-телекомунікаційних вузлів стаціонарної телекомунікаційної системи щодо встановлення зв'язку, його відновлення та забезпечення проходження інформації;

забезпечення захисту інформації та кібербезпеки в ІТС, що ним розгортаються та обслуговуються.

ІТВ військової частини (установи), що знаходиться в підпорядкуванні відповідного командування виду (окремого роду військ, сил), є структурним підрозділом відповідної військової частини (установи) та призначений для забезпечення обміну всіма видами інформації в інтересах командування військової частини (установи) зі старшими, підпорядкованими та взаємодіючими штабами, військовими частинами (підрозділами, кораблями тощо) у відкритому та захищеному режимах.

Завдання ІТВ, військової частини (установи) реалізуються спроможностями функціональної групи CIS щодо:

інформаційних (автоматизованих) систем ЗС України (спроможність CIS-1.5) (організація розгортання та функціонування інформаційних систем оперативного (бойового) управління, зв'язку, розвідки та спостереження, а також інформаційних систем підтримки повсякденної діяльності в інтересах військової частини (установи) (коди спроможностей CIS-1.5.1, CIS-1.5.2);

супутникового зв'язку (спроможність CIS-1.6) (застосування засобів

супутникового зв'язку в ЗС України);

короткохвильового радіозв'язку (спроможність CIS-1.7) (застосування засобів короткохвильового радіозв'язку в мережах ЗС України (код спроможності CIS-1.7.1);

тактичного радіозв'язку (спроможність CIS-1.8) (організація застосування систем та засобів тактичного радіозв'язку в відповідних тактичних мережах (код спроможності CIS-1.8.1).

Крім цього, ІТВ військової частини (установи) здійснює заходи щодо:

забезпечення базовими та функціональними сервісами посадових осіб відповідного командування військової частини (установи) в пункті постійної дислокації;

забезпечення якісного функціонування мереж та обладнання систем зв'язку, інформаційних систем в інтересах командування військової частини (установи);

надання сервісів зв'язку для прийняття телекомунікаційного ресурсу від Національної телекомунікаційної мережі України, операторів електронних комунікацій (операторів зв'язку), їх експлуатаційно-технічного обслуговування;

організації оперативного-технічного управління з питань встановлення зв'язку, його відновлення та забезпечення проходження інформації на елементах (бойових постах) ІТВ;

забезпечення захисту інформації та кібербезпеки в ІТС, що ним розгортаються та обслуговуються.

2.3.3. До військових частин та підрозділів, що здійснюють розгортання та експлуатаційно-технічне обслуговування польових систем зв'язку, належать: окрема бригада зв'язку, полки зв'язку, об'єднаний польовий вузол зв'язку, окремих батальйон управління та забезпечення, окремі батальйони управління відповідних командувань видів, окремих родів військ (сил), а також польові вузли зв'язку окремих бригад, полків та їм рівних, безпосередньо підпорядкованих командувачам відповідних видів, окремих родів військ, сил.

Для забезпечення транспортними сервісами вузлів зв'язку пунктів управління частини та підрозділи, що здійснюють розгортання та експлуатаційно-технічне обслуговування польових систем зв'язку, розгортають відповідні лінії зв'язку та забезпечують відбір телекомунікаційного ресурсу від Національної телекомунікаційної мережі України, мереж операторів електронних комунікацій (операторів зв'язку), стаціонарної телекомунікаційної системи ЗС України.

Військовими частинами, підпорядкованими КВЗ та КБ ЗС України, що здійснюють розгортання та експлуатаційно-технічне обслуговування польових систем зв'язку, є окрема бригада зв'язку, окремих полк зв'язку, об'єднаний польовий вузол зв'язку, які призначені для розгортання та експлуатаційно-технічного обслуговування:

пункту управління стратегічної ланки управління в непідготовленому щодо зв'язку місці;

ліній зв'язку, що надають транспортні сервіси до вузла зв'язку пункту

управління;

робочих місць оперативного складу пунктів управління та забезпечення їх обміном усіма видами інформації у відкритому та захищеному режимах.

Завдання окремої бригади зв'язку, окремого полку зв'язку, об'єднаного польового вузла зв'язку реалізуються спроможностями функціональної групи CIS щодо:

функціонування системи зв'язку ЗС України (спроможність CIS-1.2) (надання захищених інформаційно-телекомунікаційних послуг (сервісів) для органів військового управління та розгортання пунктів управління стратегічної ланки на рухомій базі (код спроможності CIS-1.2.3), а також розгортання та забезпечення функціонування опорної мережі, ліній прив'язки та ліній прямого зв'язку рухомими засобами (код спроможності CIS-1.2.7);

інформаційних (автоматизованих) систем ЗС України (спроможність CIS-1.5) (організація розгортання та функціонування інформаційних систем оперативного (бойового) управління, зв'язку, розвідки та спостереження, (код спроможності CIS-1.5.1);

супутникового, короткохвильового та тактичного зв'язку (спроможності CIS-1.6, CIS-1.7 та CIS-1.8 відповідно) (застосування мереж та засобів у системі зв'язку ЗС України).

У Командуванні СВ ЗС України до частин, що здійснюють розгортання та експлуатаційно-технічне обслуговування польових систем зв'язку, належать: окремі полки зв'язку оперативних командувань, окремий батальйон управління корпусу резерву, які підпорядковуються відповідним командувачам, а також польові вузли зв'язку окремих бригад (полків), які підпорядковуються відповідним командирам бригад (полків) СВ ЗС України.

Окремі полки зв'язку оперативних командувань, окремий батальйон управління корпусу резерву призначені для розгортання та експлуатаційно-технічного обслуговування:

пунктів управління оперативної ланки управління в непідготовлених щодо зв'язку місцях;

ліній зв'язку, що надають транспортні сервіси до вузлів зв'язку пунктів управління;

робочих місць оперативного складу пунктів управління та забезпечення їх обміном усіма видами інформації у відкритому та захищеному режимах.

Польові вузли зв'язку окремих бригад (полків) призначені для розгортання та експлуатаційно-технічного обслуговування:

пунктів управління тактичної ланки управління в непідготовлених щодо зв'язку місцях;

ліній зв'язку, що надають транспортні сервіси до вузлів зв'язку пунктів управління;

робочих місць оперативного складу пунктів управління та забезпечення їх обміном усіма видами інформації у відкритому та захищеному режимах.

Завдання окремих полків зв'язку оперативних командувань, окремого батальйону управління корпусу резерву, польових вузлів зв'язку окремих бригад (полків) реалізуються спроможностями функціональної групи CIS щодо:

функціонування системи зв'язку ЗС України (спроможність CIS-1.2) (надання захищених інформаційно-телекомунікаційних послуг (сервісів) для органів військового управління та розгортання пунктів управління оперативної та тактичної ланок управління на рухомій базі (код спроможності CIS-1.2.3), а також розгортання та забезпечення функціонування опорної мережі, ліній прив'язки та ліній прямого зв'язку рухомими засобами (код спроможності CIS-1.2.7);

інформаційних (автоматизованих) систем ЗС України (спроможність CIS-1.5) (організація розгортання та функціонування інформаційних систем оперативного (бойового) управління, зв'язку, розвідки та спостереження в інтересах оперативного складу на розгорнутих пунктах управління (код спроможності CIS-1.5.1);

супутникового, короткохвильового та тактичного зв'язку (спроможності CIS-1.6, CIS-1.7 та CIS-1.8 відповідно) (застосування мереж та засобів в системі зв'язку СВ ЗС України).

До складу військових частин та підрозділів ПС ЗС України, що здійснюють розгортання та експлуатаційно-технічне обслуговування польових систем зв'язку, входять: окремий полк зв'язку та радіотехнічного забезпечення ПС ЗС України, окремі полки зв'язку та радіотехнічного забезпечення повітряних командувань.

Окремий полк зв'язку та радіотехнічного забезпечення ПС ЗС України підпорядковується командувачу ПС через начальника управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування ПС ЗС України та призначений для розгортання та експлуатаційно-технічного обслуговування:

пункту управління Командування ПС ЗС України в непідготовленому щодо зв'язку місці;

ліній зв'язку, що надають транспортні сервіси до вузла зв'язку пункту управління;

робочих місць оперативного складу пунктів управління та забезпечення їх обміном усіма видами інформації у відкритому та захищеному режимах, здійснення заходів радіотехнічного забезпечення.

Завдання окремого полку зв'язку ПС ЗС України реалізуються спроможностями функціональної групи CIS щодо:

функціонування системи зв'язку ЗС України (спроможність CIS-1.2) (надання захищених інформаційно-телекомунікаційних послуг (сервісів) для органів військового управління та розгортання пунктів управління Командування ПС ЗС України на рухомій базі (код спроможності CIS-1.2.3), а також розгортання та забезпечення функціонування опорної мережі, ліній прив'язки та ліній прямого зв'язку рухомими засобами (код спроможності CIS-1.2.7);

інформаційних (автоматизованих) систем ЗС України (спроможність CIS-1.5) (організація розгортання та функціонування інформаційних систем оперативного (бойового) управління, зв'язку, розвідки та спостереження в інтересах оперативного складу в розгорнутих пунктах управління (код спроможності CIS-1.5.1);

супутникового, короткохвильового та тактичного зв'язку (спроможності CIS-1.6, CIS-1.7 та CIS-1.8 відповідно) (застосування мереж та засобів у системі зв'язку ПС ЗС України).

Окремий полк зв'язку повітряного командування є військовою частиною, яка підпорядкована відповідному повітряному командуванню, та призначений для розгортання та експлуатаційно-технічного обслуговування:

пункту управління відповідного повітряного командування в непідготовленому щодо зв'язку місці;

ліній зв'язку, що надають транспортні сервіси до вузла зв'язку пункту управління;

робочих місць оперативного складу пунктів управління та забезпечення їх обміном усіма видами інформації у відкритому та захищеному режимах;

здійснення заходів радіотехнічного забезпечення в зоні відповідальності.

Завдання окремого полку зв'язку оперативного (повітряного) командування реалізуються спроможностями функціональної групи CIS щодо:

функціонування системи зв'язку ЗС України (спроможність CIS-1.2) (постачання захищених інформаційно-телекомунікаційних послуг (сервісів) для органів військового управління та розгортання пунктів управління на рухомій базі відповідних повітряних командувань (код спроможності CIS-1.2.3), а також розгортання та забезпечення функціонування опорної мережі, ліній прив'язки та ліній прямого зв'язку рухомими засобами в інтересах відповідних повітряних командувань (код спроможності CIS-1.2.7);

інформаційних (автоматизованих) систем ЗС України (спроможність CIS-1.5) (організація розгортання та функціонування інформаційних систем оперативного (бойового) управління, зв'язку, розвідки та спостереження в інтересах відповідних повітряних командувань (код спроможності CIS-1.5.1);

супутникового, короткохвильового та тактичного зв'язку (спроможності CIS-1.6, CIS-1.7 та CIS-1.8 відповідно) (застосування мереж та засобів у системі зв'язку відповідного повітряного командування).

У Військово-Морських Силах ЗС України розгортання та експлуатаційно-технічне обслуговування польових систем зв'язку здійснюють окремий полк зв'язку, який підпорядкований командувачу ВМС ЗС України через начальника управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування ВМС ЗС України, а також польові вузли зв'язку окремих бригад ВМС.

Окремий полк зв'язку призначений для розгортання та експлуатаційно-технічного обслуговування:

пунктів управління Командування ВМС ЗС України в непідготовлених щодо зв'язку місцях;

ліній зв'язку, що надають транспортні сервіси до вузлів зв'язку пунктів управління;

робочих місць оперативного складу пунктів управління та забезпечення їх обміном усіма видами інформації у відкритому та захищеному режимах.

Польові вузли зв'язку окремих бригад ВМС призначені для розгортання та експлуатаційно-технічного обслуговування:

пунктів управління тактичної ланки управління в невідготовлених щодо зв'язку місцях;

ліній зв'язку, що надають транспортні сервіси до вузлів зв'язку пунктів управління;

робочих місць оперативного складу пунктів управління та забезпечення їх обміном усіма видами інформації у відкритому та захищеному режимах.

Завдання окремого полку зв'язку, польових вузлів зв'язку окремих бригад ВМС реалізуються спроможностями функціональної групи CIS щодо:

функціонування системи зв'язку ЗС України (спроможність CIS-1.2) (надання захищених інформаційно-телекомунікаційних послуг (сервісів) для органів військового управління та розгортання пунктів управління оперативної та тактичної ланок управління на рухомій базі (код спроможності CIS-1.2.3), а також розгортання та забезпечення функціонування опорної мережі, ліній прив'язки та ліній прямого зв'язку рухомими засобами (код спроможності CIS-1.2.7);

інформаційних (автоматизованих) систем ЗС України (спроможність CIS-1.5) (організація розгортання та функціонування інформаційних систем оперативного (бойового) управління, зв'язку, розвідки та спостереження в інтересах оперативного складу в розгорнутих пунктах управління (код спроможності CIS-1.5.1);

супутникового, короткохвильового та тактичного зв'язку (спроможності CIS-1.6, CIS-1.7 та CIS-1.8 відповідно) (застосування мереж та засобів в системі зв'язку ВМС ЗС України).

У ДШВ ЗС України за розгортання та експлуатаційно-технічне обслуговування польових систем зв'язку відповідає окремий батальйон управління, який підпорядкований командувачу ДШВ ЗС України через начальника управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування ДШВ ЗС України, та призначений для розгортання й експлуатаційно-технічного обслуговування:

пунктів управління оперативної ланки управління в невідготовлених щодо зв'язку місцях;

ліній зв'язку, що надають транспортні сервіси до вузлів зв'язку пунктів управління;

робочих місць оперативного складу пунктів управління та забезпечення їх обміном усіма видами інформації у відкритому та захищеному режимах.

Окремий батальйон управління реалізовує свої завдання спроможностями функціональної групи CIS щодо:

функціонування системи зв'язку ЗС України (спроможність CIS-1.2) (надання захищених інформаційно-телекомунікаційних послуг (сервісів) для органів військового управління та розгортання пунктів управління оперативної ланки управління на рухомій базі (код спроможності CIS-1.2.3), а також розгортання та забезпечення функціонування ліній прив'язки та ліній прямого зв'язку рухомими засобами (код спроможності CIS-1.2.7);

інформаційних (автоматизованих) систем ЗС України (спроможність CIS-1.5) (організація розгортання та функціонування інформаційних систем

оперативного (бойового) управління, зв'язку, розвідки та спостереження в інтересах оперативного складу в розгорнутих пунктах управління (код спроможності CIS-1.5.1);

супутникового, короткохвильового та тактичного зв'язку (спроможності CIS-1.6, CIS-1.7 та CIS-1.8 відповідно) (застосування мереж та засобів у системі зв'язку ДШВ ЗС України).

Розгортання та експлуатаційно-технічне обслуговування польових систем зв'язку в ССО ЗС України здійснює окремий батальйон управління та забезпечення, який підпорядкований командувачу ССО ЗС України через начальника управління зв'язку та інформаційних систем штабу Командування ССО ЗС України та призначений для розгортання й експлуатаційно-технічного обслуговування:

пунктів управління оперативної ланки управління в невідготовлених щодо зв'язку місцях;

ліній зв'язку, що надають транспортні сервіси до вузлів зв'язку пунктів управління;

робочих місць оперативного складу пунктів управління та забезпечення їх обміном усіма видами інформації у відкритому та захищеному режимах.

Окремий батальйон управління та забезпечення реалізовує свої завдання спроможностями функціональної групи CIS щодо:

функціонування системи зв'язку ЗС України (спроможність CIS-1.2) (надання захищених інформаційно-телекомунікаційних послуг (сервісів) для органу військового управління та розгортання пунктів управління оперативної ланки управління на рухомій базі (код спроможності CIS-1.2.3), а також розгортання та забезпечення функціонування ліній прив'язки та ліній прямого зв'язку рухомими засобами (код спроможності CIS-1.2.7);

інформаційних (автоматизованих) систем ЗС України (спроможність CIS-1.5) (організація розгортання та функціонування інформаційних систем оперативного (бойового) управління, зв'язку, розвідки та спостереження в інтересах оперативного складу в розгорнутих пунктах управління (код спроможності CIS-1.5.1);

супутникового, короткохвильового та тактичного зв'язку (спроможності CIS-1.6, CIS-1.7 та CIS-1.8 відповідно) (застосування мереж та засобів у системі зв'язку ССО ЗС України).

2.3.4. До військових частин та підрозділів, що здійснюють управління системою зв'язку та інформаційних систем, належать Головний пункт управління ІТС ЗС України та пункти управління ІТС видів, окремих родів військ (сил) ЗС України, оперативних (повітряних) командувань.

Головний пункт управління ІТС ЗС України є окремою організаційною структурою, яка підпорядкована КВЗ та КБ ЗС України, та призначений для оперативного управління ІТС ЗС України, здійснення контролю за функціонуванням системи зв'язку та інформаційних систем МО України та ЗС України.

Завдання Головного пункту управління ІТС ЗС України реалізуються

спроможністю CIS-1.2 – функціонування системи зв'язку ЗС України щодо управління телекомунікаційними та інформаційними системами МО України та ЗС України (код спроможності CIS-1.2.4).

Пункти управління ІТС видів, окремих родів військ (сил) ЗС України, оперативних (повітряних) командувань є частинами, підпорядкованими командуванню виду, окремого роду військ (сил) ЗС України, оперативному (повітряному) командуванню, та призначені для контролю за функціонуванням системи зв'язку та ІТС у відповідній зоні відповідальності.

Завдання щодо управління телекомунікаційними мережами та ІТС у своїй зоні відповідальності (код спроможності CIS-1.2.4) реалізуються спроможністю CIS-1.2 – функціонування системи зв'язку ЗС України.

2.3.5. До військових частин та підрозділів захисту інформації та кібербезпеки належать: Головний об'єднаний центр захисту інформації та кібербезпеки в ІТС ЗС України та центри захисту інформації та кібербезпеки в ІТС ЗС України.

Головний об'єднаний центр захисту інформації та кібербезпеки в ІТС ЗС України є військовою частиною, підпорядкованою КВЗ та КБ ЗС України, та призначений для виконання заходів щодо забезпечення захисту інформації та кібербезпеки в ІТС МО України та ЗС України, а також підготовки та ведення дій у кіберпросторі.

Головний об'єднаний центр захисту інформації та кібербезпеки в ІТС ЗС України реалізовує завдання щодо:

функціонування системи зв'язку ЗС України (реалізація базових, основних та додаткових вимог щодо забезпечення кібербезпеки в ІТС МО України та ЗС України (код спроможності CIS-1.2.5);

здійснення кіберрозвідки, аналізу, прогнозування та оцінки обстановки в кіберпросторі, кібердорозвідки в рамках виконання базових, основних та додаткових вимог, що ставляться до носіїв спроможностей за унікальним кодом Е-3.3.1;

підготовки та проведення заходів кібербезпеки та кіберзахисту в ІТС МО України та ЗС України в рамках виконання базових, основних та додаткових вимог, що ставляться до носіїв спроможностей за унікальним кодом Е-3.3.2;

підготовки та проведення кібердій і кібервпливів в ІТС противника в рамках виконання базових, основних та додаткових вимог, що ставляться до носіїв спроможностей за унікальним кодом Е-3.3.3.

Центри захисту інформації та кібербезпеки є відокремленими підрозділами Головного об'єднаного центру захисту інформації та кібербезпеки в ІТС ЗС України та призначені для виконання заходів захисту інформації та кібербезпеки в ІТС ЗС України у визначеній зоні відповідальності.

Центри захисту інформації та кібербезпеки в ІТС ЗС України реалізують завдання щодо:

функціонування системи зв'язку ЗС України (реалізація базових, основних та додаткових вимог щодо забезпечення кібербезпеки в ІТС МО України та ЗС України (код спроможності CIS-1.2.5);

здійснення кіберрозвідки, аналізу, прогнозування та оцінки обстановки в кіберпросторі, кібердорозвідки в рамках виконання базових, основних та додаткових вимог, що ставляться до носіїв спроможностей за унікальним кодом Е-3.3.1;

підготовки та проведення заходів кібербезпеки та кіберзахисту в ІТС МО України та ЗС України в рамках виконання базових, основних та додаткових вимог, що ставляться до носіїв спроможностей за унікальним кодом Е-3.3.2;

підготовки та проведення кібердій і кібервпливів в ІТС противника в рамках виконання базових, основних та додаткових вимог, що ставляться до носіїв спроможностей за унікальним кодом Е-3.3.3.

2.3.6. До військових частин та підрозділів фельд'єгерсько-поштового зв'язку належать Центральний вузол ФПЗ, вузли ФПЗ видів ЗС України, оперативних (повітряних) командувань, корпусу резерву, станції ФПЗ.

Центральний вузол ФПЗ є військовою частиною, підпорядкованою КВЗ та КБ ЗС України, та призначений для забезпечення фельд'єгерсько-поштовим зв'язком МО України, ГШ ЗС України, військових частин та установ ЗС України, які приписані на фельд'єгерсько-поштове забезпечення, доставки військової кореспонденції до видів ЗС України, оперативних командувань, окремих родів військ та сил ЗС України, взаємодії МО України та ГШ ЗС України з органами державної влади, іншими складовими сил оборони з питань фельд'єгерського та поштового зв'язку, а також з підрозділами урядового фельд'єгерського зв'язку, поштового зв'язку спеціального призначення та поштового зв'язку в інтересах ЗС України.

Виконання покладених на Центральний вузол ФПЗ завдань досягається реалізацією спроможності CIS-1.4 – організація ФПЗ у ЗС України шляхом виконання базових, основних та додаткових вимог щодо забезпечення ФПЗ у МО України, ГШ ЗС України, військових частинах та установах ЗС України, які приписані на фельд'єгерсько-поштове забезпечення (код спроможності CIS-1.4.2).

Вузол ФПЗ виду ЗС України (оперативного командування, корпусу резерву) є військовою частиною, підпорядкованою командуванню виду, оперативному командуванню, корпусу резерву, та призначений для:

забезпечення фельд'єгерсько-поштовим зв'язком органів військового управління (угруповань, з'єднань), військових частин та установ ЗС України, які приписані на фельд'єгерсько-поштове забезпечення;

доставки військової кореспонденції від органів військового управління (угруповань, з'єднань) до вищого штабу та підпорядкованих йому військових частин і установ ЗС України;

взаємодії органів військового управління (угруповань, з'єднань) з органами місцевого самоврядування та іншими складовими сил оборони з питань фельд'єгерського та поштового зв'язку, а також взаємодії з підрозділами урядового фельд'єгерського зв'язку, поштового зв'язку спеціального призначення та поштового зв'язку в інтересах ЗС України.

Виконання покладених на вузол ФПЗ виду ЗС України, оперативного

командування, корпусу резерву завдань досягається реалізацією спроможності CIS-1.4 – організація ФПЗ у ЗС України шляхом виконання базових, основних та додаткових вимог щодо забезпечення ФПЗ у виді, оперативному командуванні, корпусі резерву, військових частинах та установах ЗС України, які приписані на відповідне фельд'єгерсько-поштове забезпечення (код спроможності CIS-1.4.2).

Станція ФПЗ є військовою частиною (підрозділом), підпорядкованою командуванню виду, оперативному командуванню, корпусу резерву, та призначена для:

- забезпечення фельд'єгерсько-поштовим зв'язком військових частин та установ ЗС України, які приписані на фельд'єгерсько-поштове забезпечення;

- доставки військової кореспонденції до вищого штабу та підпорядкованих йому військових частин і установ ЗС України;

- взаємодії військових частин та установ ЗС України з органами місцевого самоврядування та іншими складовими сил оборони з питань фельд'єгерського та поштового зв'язку, а також з підрозділами урядового фельд'єгерського зв'язку, поштового зв'язку спеціального призначення та поштового зв'язку в інтересах ЗС України.

Виконання покладених на станцію ФПЗ завдань досягається реалізацією спроможності CIS-1.4 – організація ФПЗ у ЗС України шляхом виконання базових, основних та додаткових вимог щодо забезпечення ФПЗ у частинах (установах), які приписані на відповідне фельд'єгерсько-поштове забезпечення (код спроможності CIS-1.4.2).

2.3.7. Військові частини та підрозділи забезпечення ВЗ та КБ ЗС України здійснюють накопичення (зберігання) засобів та комплексів зв'язку, забезпечення ними частин та підрозділів ВЗ та КБ, ремонт та обслуговування (утилізацію).

До складу частин та підрозділів забезпечення ВЗ та КБ ЗС України належать:

- Центральна база ремонту, зберігання та утилізації засобів зв'язку ЗС України;

- Центр ремонту засобів зв'язку та радіотехнічного забезпечення ПС ЗС України;

- База ремонту і зберігання засобів зв'язку ВМС ЗС України;

- ремонтні майстерні засобів зв'язку оперативних командувань;

- рухомі майстерні засобів зв'язку військових частин ЗС України.

Центральна база ремонту, зберігання та утилізації засобів зв'язку ЗС України є військовою частиною, підпорядкованою КВЗ та КБ ЗС України, та призначена для приймання, зберігання, технічного обслуговування, поточного ремонту, розбирання списаного озброєння, військової техніки, матеріальних засобів зв'язку та автоматизації.

Виконання покладених на Центральну базу ремонту, зберігання та утилізації засобів зв'язку ЗС України завдань досягається реалізацією спроможністю CIS-1.2 – функціонування системи зв'язку ЗС України (виконання базових та основних вимог щодо технічного забезпечення зв'язку та

автоматизації в ЗС України (код спроможності CIS-1.2.6).

Крім того, Центральна база ремонту, зберігання та утилізації засобів зв'язку ЗС України здійснює заходи з технічного обслуговування, середнього та поточного ремонту техніки та засобів зв'язку і автоматизації.

Центр ремонту засобів зв'язку та радіотехнічного забезпечення ПС ЗС України є військовою частиною, підпорядкованою Командуванню ПС ЗС України, та призначений для технічного обслуговування, поточного ремонту озброєння, військової техніки, матеріальних засобів зв'язку та автоматизації, радіотехнічного обладнання ПС ЗС України.

Свої завдання Центр ремонту засобів зв'язку та радіотехнічного забезпечення ПС ЗС України реалізовує спроможністю CIS-1.2 – функціонування системи зв'язку ЗС України (виконання базових та основних вимог щодо технічного забезпечення зв'язку, автоматизації та радіотехнічного забезпечення в ПС ЗС України (код спроможності CIS-1.2.6).

Центр ремонту засобів зв'язку та радіотехнічного забезпечення ПС ЗС України здійснює заходи з технічного обслуговування, середнього та поточного ремонту техніки та засобів зв'язку, автоматизації та радіотехнічного обладнання ПС ЗС України.

База ремонту і зберігання засобів зв'язку ВМС ЗС України є військовою частиною, підпорядкованою Командуванню ВМС ЗС України, та призначена для приймання, зберігання, технічного обслуговування, поточного ремонту, розбирання списаного озброєння, військової техніки, матеріальних засобів зв'язку та автоматизації ВМС ЗС України.

Виконання поставлених завдань Basisю ремонту і зберігання засобів зв'язку ВМС ЗС України реалізовується спроможністю CIS-1.2 – функціонування системи зв'язку ЗС України (виконання базових та основних вимог щодо технічного забезпечення зв'язку і автоматизації у ВМС ЗС України (код спроможності CIS-1.2.6).

До завдань Базисю ремонту і зберігання засобів зв'язку ВМС ЗС України також належать завдання щодо технічного обслуговування, середнього та поточного ремонту техніки та засобів зв'язку і автоматизації ВМС ЗС України.

Ремонтна майстерня засобів зв'язку оперативного командування призначена для здійснення середнього та поточного ремонту техніки та засобів зв'язку і автоматизації в стаціонарних та польових умовах.

Свої завдання ремонтна майстерня засобів зв'язку оперативного командування реалізовує спроможністю CIS-1.2 – функціонування системи зв'язку ЗС України (виконання основних вимог щодо технічного забезпечення зв'язку і автоматизації в оперативних командуваннях (код спроможності CIS-1.2.6) у частині щодо збереження та підтримання техніки зв'язку в стані, що забезпечує своєчасне приведення в готовність до використання за призначенням).

Крім того, ремонтна майстерня засобів зв'язку оперативного командування здійснює:

проведення заходів, пов'язаних із середнім та поточним ремонтом техніки та засобів зв'язку в стаціонарних та польових умовах;

надання допомоги підрозділам зв'язку при виконанні заходів з обслуговування та ремонту техніки та засобів зв'язку.

Рухома майстерня засобів зв'язку військової частини ЗС України призначена для здійснення поточного ремонту техніки та засобів зв'язку і автоматизації в стаціонарних та польових умовах.

Свої завдання рухома майстерня засобів зв'язку військової частини ЗС України реалізовує спроможністю CIS-1.2 – функціонування системи зв'язку ЗС України (виконання основних вимог щодо технічного забезпечення зв'язку і автоматизації у військовій частині (код спроможності CIS-1.2.6) у частині щодо збереження та підтримання техніки зв'язку в стані, що забезпечує своєчасне приведення в готовність до використання за призначенням).

Крім того, рухома майстерня засобів зв'язку військової частини ЗС України здійснює:

проведення заходів, пов'язаних з поточним ремонтом техніки та засобів зв'язку в стаціонарних та польових умовах;

надання допомоги підрозділам зв'язку при виконанні заходів з обслуговування та ремонту техніки та засобів зв'язку.

2.4. Військові навчальні заклади (центри) Військ зв'язку та кібербезпеки ЗС України

2.4.1. Військові навчальні заклади (центри) Військ зв'язку та кібербезпеки ЗС України здійснюють підготовку спеціалістів у галузі зв'язку та інформаційних систем, спеціального зв'язку та кібербезпеки.

Навчальні заклади, що здійснюють підготовку спеціалістів для ВЗ та КБ ЗС України, представлені Військовим інститутом телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут та Об'єднаним навчально-тренувальним центром Військ зв'язку ЗС України.

2.4.2. Військовий інститут телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут є вищим військовим навчальним закладом, який підпорядкований КВЗ та КБ ЗС України та призначений для забезпечення підготовки спеціалістів зв'язку та інформаційних систем.

Завдання інституту виконуються в рамках реалізації спроможності CIS-1.2 – функціонування системи зв'язку ЗС України в частині виконання базових, основних та додаткових вимог щодо підготовки спеціалістів ВЗ та КБ ЗС України (код спроможності CIS-1.2.1).

2.4.3. Об'єднаний навчально-тренувальний центр Військ зв'язку ЗС України є навчальною військовою частиною, підпорядкованою КВЗ та КБ ЗС України, та призначений для підготовки (перепідготовки) рядового, сержантського і старшинського складу військовослужбовців (резервістів і військовозобов'язаних) для частин та підрозділів зв'язку та кібербезпеки ЗС України, спеціалістів зв'язку та інформаційних систем для миротворчих підрозділів ЗС України.

Свої завдання Об'єднаний навчально-тренувальний центр Військ зв'язку ЗС України здійснює шляхом виконання базових, основних та додаткових вимог щодо підготовки спеціалістів ВЗ та КБ ЗС України (код спроможності CIS-1.2.1).

3. ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ВІЙСЬКАМИ ЗВ'ЯЗКУ ТА КІБЕРБЕЗПЕКИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

3.1. Основи організації управління Військами зв'язку та кібербезпеки ЗС України

3.1.1. Управління ВЗ та КБ ЗС України – це процес цілеспрямованого впливу органів управління зв'язком та інформаційних систем (далі – ОУЗ та ІС) на ВЗ та КБ та систему зв'язку та інформаційних систем (далі – СЗ та ІС), що здійснюється для підтримання визначеного рівня готовності СЗ та ІС до забезпечення управління військами (силами), готовності військових частин (підрозділів) зв'язку, кібербезпеки до виконання завдань, їх всебічної підготовки до застосування та успішного виконання ними завдань повсякденної діяльності військ та у ході ведення операцій (бойових дій)*.

3.1.2. Мета управління ВЗ та КБ ЗС України полягає в забезпеченні визначеного рівня бойової та мобілізаційної готовності, здатності до виконання функціональних завдань ВЗ та КБ, якісної підготовки та ефективної реалізації можливостей системи зв'язку та військових частин (підрозділів) зв'язку, кібербезпеки щодо забезпечення управління військами (силами).

3.1.3. Під час процесу управління ВЗ та КБ ЗС України вирішуються такі основні завдання:

- управління військовими частинами і підрозділами зв'язку та кібербезпеки;
  - управління системою зв'язку та інформаційних систем;
  - управління системою кібербезпеки;
  - управління процесом обміну інформацією;
  - управління засобами автоматизованого управління.
- Управління ВЗ та КБ ЗС України включає:
- безперервне добування, збір, обробку, вивчення, аналіз, оцінку і відображення даних обстановки і стану ВЗ та КБ;
  - прийняття рішення на організацію зв'язку та кібербезпеки;
  - доведення завдань до підлеглих;
  - планування зв'язку, інші види бойової діяльності військових частин та підрозділів зв'язку та кібербезпеки;
  - організацію та підтримання взаємодії;
  - організацію і проведення заходів за всіма видами забезпечення в ході функціонування системи зв'язку та інформаційних систем;
  - управління підготовкою до застосування підпорядкованих органів управління зв'язком і військових частин (підрозділів) зв'язку та кібербезпеки;
  - безпосереднє управління діями військових частин і підрозділів зв'язку та кібербезпеки під час виконання ними поставлених завдань;
  - організацію і контроль заходів безпеки зв'язку і захисту інформації.

3.1.4. З метою реалізації функцій управління ВЗ та КБ ЗС України створюється система управління ВЗ та КБ (далі – СУВЗ та КБ), основними принципами побудови якої є:

- відповідність структури СУВЗ та КБ (створеної або тієї, що створюється) завданням, що вирішуються системою зв'язку та інформаційних систем у процесі життєвого циклу;

- централізоване управління з можливістю децентралізації функцій управління системою зв'язку та інформаційних систем (далі – СЗ та ІС) та її підсистемами (елементами);

- автоматизація процесів управління СЗ та ІС;

- можливість реконфігурації, відновлення і нарощування структури системи управління СЗ та ІС;

- єдність системотехнічних рішень для всіх ланок і рівнів системи управління СЗ та ІС;

- використання єдиної системи стандартів з технічного, інформаційного та програмного забезпечення;

- сумісність із взаємодіючими системами управління операторів електронних комунікацій (операторами зв'язку) та системами управління складових сил оборони.

3.1.5. Організаційно-технічною основою управління ВЗ та КБ є система управління, що являє собою сукупність функціонально і організаційно пов'язаних між собою органів управління, пунктів управління, технічної складової системи управління (мереж службового та технологічного зв'язку, засобів управління, а також інших спеціальних систем).

3.1.6. СУВЗ та КБ має забезпечувати реалізацію таких основних функцій:

- обліку;
- контролю;
- планування;
- оперативного управління.

Облік полягає у зборі, накопиченні інформації про стан ВЗ та КБ та СЗ та ІС і призначений для уточнення поточного стану об'єктів контролю та прогнозування їх поведінки.

Контроль полягає у виявленні відхилень між нормативними і фактичними значеннями показників функціонування ВЗ та КБ та СЗ та ІС і виявлення причин відхилень.

Планування зв'язку та інформаційних систем є складовою частиною процесу планування застосування ЗС України та інших складових сил оборони на всіх трьох рівнях: стратегічному, оперативному і тактичному.

Планування зв'язку та інформаційних систем має носити циклічний і багатоступеневий характер. Планування має проводитися безперервно, в тісній синхронізації з J2 / G2 / A2 / N2 / S2 (розвідувальне забезпечення), J3 / G3 / A3 / N3 / S3 (операції, планування) і J5 / G5 / A5 / N5 / S5 (оборонне планування) для забезпечення відповідності плану зв'язку загальним зусиллям щодо планування.

Планування зв'язку та інформаційних систем має відповідати принципам, визначеним доктринами “Об’єднане планування” та “Планування операцій”.

Оперативне управління включає управління діями ВЗ та КБ по розгортанню вузлів, ліній зв'язку, системи кіберзахисту, управління розгортанням та функціонуванням інформаційно-телекомунікаційних систем щодо забезпечення своєчасної та достовірної передачі інформації між пунктами управління.

3.1.7. ОУСЗ та ІС – узагальнене найменування управлінь, відділів та інших постійних (штатних) і тимчасово створених (позаштатних) органів управління, які розміщені на різних рівнях ієрархії СУВЗ та КБ і призначені для керівництва ВЗ та КБ.

ОУСЗ та ІС у повсякденній діяльності СЗ та ІС є штатними структурними підрозділами органів військового управління (управління, відділи, групи зв'язку та інформаційних систем Генерального штабу ЗС України, Командування об'єднаних сил, КВЗ та КБ ЗС України, командувань видів, окремих родів військ (сил) (J6, G6, A6, N6, S6).

В особливий період, в умовах надзвичайного та воєнного стану, при проведенні заходів бойової підготовки військ ОУСЗ та ІС входять до складу пунктів управління відповідних органів військового управління, основу яких складає особовий склад управлінь, відділів, груп зв'язку та інформаційних систем (J6, G6, A6, N6, S6).

Функції, завдання та обов'язки ОУСЗ та ІС визначаються положеннями про відповідні підрозділи, які затверджуються в порядку, встановленому законодавством України, та іншими нормативно-правовими актами.

3.1.8. ОУСЗ та ІС здійснюють свою діяльність зі стаціонарних пунктів управління, а в разі їх розгортання в непередбачених щодо зв'язку місцях – пунктах управління з використанням рухомих засобів.

ПУЗ та КБ – спеціально обладнана та оснащена технічними засобами апаратна (приміщення, робоче місце), з якої службові особи ОУСЗ та ІС здійснюють управління системою, частинами і підрозділами зв'язку.

ПУЗ та КБ командувань видів ЗС України, командувань окремих родів військ (сил), оперативних (повітряних) командувань, командування морської піхоти, морського командування – це штатні підрозділи відповідних командувань, які розгортаються в пунктах постійної дислокації відповідних штабів та в районах виконання завдань військовими частинами зв'язку і підрозділами кібербезпеки.

При розгортанні польових систем зв'язку ПУЗ та КБ розміщуються на рухомих засобах, які розраховані на автономну роботу в польових умовах і можуть розміщуватися на одній чи декількох транспортних одиницях. На ПУЗ та КБ організовується цілодобове чергування чергових змін.

3.1.9. Засоби зв'язку та обчислювальна техніка з периферійним обладнанням забезпечують якісне та своєчасне доведення до військових частин

(підрозділів) зв'язку та кібербезпеки рішень щодо організації (відновлення) зв'язку. Для здійснення контролю за станом роботи телекомунікаційного обладнання, інформаційних систем, базових і функціональних сервісів на пунктах управління зв'язком створюється та розгортається система ситуаційної обізнаності (система моніторингу).

3.2. Організація взаємодії у Військах зв'язку та кібербезпеки ЗС України

3.2.1. Взаємодія ВЗ та КБ ЗС України – це процес, спрямований на раціональний розподіл зусиль та узгодження дій військових частин і підрозділів зв'язку та кібербезпеки під час виконання ними завдань в операції (бойових діях) за завданнями, місцем, часом та способами, а також постійне її підтримання в ході операції (бойових дій) відповідно до обстановки, що склалася.

3.2.2. Мета взаємодії ВЗ та КБ ЗС України полягає в проведенні комплексу заходів з боку командувачів (командирів, начальників) усіх рівнів, спрямованих на упорядкування дій підпорядкованих і взаємодіючих військових частин та підрозділів зв'язку та кібербезпеки для створення сприятливих умов або отримання бажаного результату в операції (бойових діях).

3.2.3. Структура взаємодії органів управління зв'язком видів ЗС України, Командування об'єднаних сил, командувань окремих родів військ (сил) має відповідати прийнятій структурі управління ЗС України. При здійсненні функцій управління ВЗ та КБ ОУСЗ та ІС усіх ланок зобов'язані діяти самостійно, з урахуванням ієрархічної підпорядкованості.

3.2.4. З питань планування, розгортання та функціонування СЗ та ІС, підготовки сил та засобів ОУСЗ та ІС взаємодіють між собою за підпорядкованістю, а також взаємодіють, за необхідності, з органами управління зв'язком складових сил оборони.

3.2.5. З питань стратегічного планування застосування ЗС України та інших складових сил оборони за напрямом “зв'язок та інформаційні системи” та з питань кіберзахисту в ІТС МО України та ЗС України, реалізації заходів кібероборони та кібербезпеки держави, відповідно до сценаріїв виникнення та розвитку ситуацій воєнного характеру взаємодію між органами військового управління ВЗ та КБ та інших складових сил оборони здійснює Центральне управління зв'язку та інформаційних систем ГШ ЗС України.

3.2.6. Взаємодія щодо застосування військових частин та підрозділів ВЗ та КБ ЗС України, відповідно до сценаріїв виникнення та розвитку ситуацій воєнного характеру, організовується центром зв'язку та інформаційних систем Командування об'єднаних сил та управліннями (відділами, групами) зв'язку та інформаційних систем видів, окремих родів військ (сил) при веденні окремих

операцій, бойових дій.

3.2.7. КВЗ та КБ ЗС України забезпечує взаємодію з органами військового управління щодо:

підготовки та генерації ВЗ та КБ, контролю заходів з підготовки;

організації взаємодії з іншими складовими сил оборони, Національним центром оперативно-технічного управління телекомунікаційними мережами України та операторами електронних комунікацій (операторами зв'язку) з питань забезпечення зв'язком у ході виконання спільних завдань з оборони держави;

функціонування стаціонарних телекомунікаційних систем;

підготовки та підтримання в готовності до застосування польової системи зв'язку;

участі у плануванні та виконанні заходів з підготовки операцій та дій у кіберпросторі.

3.2.8. В умовах особливого періоду, надзвичайного та воєнного стану функції управління застосуванням ВЗ та КБ, що увійшли до складу об'єднаних сил (угруповання військ (сил), здійснюється Командувачем об'єднаних сил ЗС України через центр зв'язку та інформаційних систем (J6) Командування об'єднаних сил ЗС України (командувачем угруповання військ (сил) через відповідний орган управління зв'язку та інформаційних систем).

3.2.9. При веденні операцій, бойових (спеціальних) дій ПС, ВМС, ДШВ, ССО ЗС України та сил і засобів інших складових сил оборони управління застосуванням підпорядкованих військових частин (підрозділів) зв'язку здійснюється відповідними командувачами через управління зв'язку та інформаційних систем (A6, N6, S6, G6) штабів відповідних командувань.

4. ПІДГОТОВКА ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬК ЗВ'ЯЗКУ ТА КІБЕРБЕЗПЕКИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

4.1. Підготовка Військ зв'язку та кібербезпеки ЗС України

4.1.1. Підготовка ВЗ та КБ ЗС України – це цілеспрямований та організований процес навчання військовослужбовців військових частин і підрозділів ВЗ та КБ, а також злагодження органів управління (штабів), військових частин (підрозділів) зв'язку, кібербезпеки з метою досягнення їх готовності до виконання завдань за призначенням як у мирний час, так і особливий період.

Основна мета підготовки ВЗ та КБ досягається підтриманням та підвищенням рівня навченості особового складу, його психологічної готовності до виконання завдань, злагодженості військових частин (підрозділів) зв'язку, кібербезпеки та набуттям ними спроможностей для виконання визначених бойових завдань.

Підготовка ВЗ та КБ має динамічну та інноваційну спрямованість, направлена на високотехнологічність, реалістичність та зміну шаблонного військового мислення на креативну ініціативу. Використання нових технологій, імітаційних моделей, тренажерів та їх поєднання з реальною обстановкою має значно покращити рівень підготовки та зменшити витрати матеріальних ресурсів.

4.1.2. Керівництво підготовкою здійснюється командувачем, командирами (керівниками) усіх ланок управління особисто і через підпорядковані органи управління (штаби).

Керівництво підготовкою забезпечує повне та якісне виконання стандартів (програм) та планів бойової підготовки.

4.1.3. Організація заходів підготовки ВЗ та КБ ЗС України включає етапи: визначення спроможності (бойового завдання); визначення та складання необхідного переліку основних завдань (навчально-бойових завдань) (METL) з каталогу завдань (MET) та, за необхідності, супутніх завдань; планування підготовки; проведення підготовки за стандартами підготовки; проведення кваліфікованого оцінювання та визначення готовності підрозділу до виконання бойового завдання; аналіз, узагальнення та впровадження (внесення змін і доповнень до каталогу завдань), на підставі набутого досвіду та результатів бойової підготовки, змін у планування і процес підготовки військової організаційної структури, військової частини та підрозділу.

4.1.4. Планування підготовки на навчальний рік провадиться на основі вимог:

замислу підготовки ЗС України у навчальному році;
 замислу підготовки командувача ВЗ та КБ ЗС України у навчальному році;
 плану підготовки КВЗ та КБ ЗС України у навчальному році;
 наказу командувача ВЗ та КБ ЗС України з організації бойової підготовки;
 бойових статутів, керівництв, настанов і методичних посібників;
 положень, інструкцій, Настанови з бойової підготовки Військ зв'язку
 ЗС України, курсів стрільб і водіння;

наказів та інструкцій, що регламентують проведення інспекторських,
 підсумкових перевірок і оцінювань;

збірників нормативів з бойової підготовки;
 стандартів підготовки.

Основою організації підготовки є замисел командувача, командира
 (начальника) на організацію підготовки на навчальний рік.

4.1.5. Підготовка ВЗ та КБ ЗС України складається з:

індивідуальної підготовки військовослужбовців органів військового
 управління, військових частин і підрозділів зв'язку, кібербезпеки;

колективної підготовки штабів, військових частин і підрозділів зв'язку,
 кібербезпеки;

підготовки резервів для військових частин зв'язку;

підготовки персоналу в Військовому інституті телекомунікацій та
 інформатизації імені Героїв Крут та Об'єднаному навчально-тренувальному
 центрі Військ зв'язку ЗС України.

4.1.6. Основними завданнями підготовки ВЗ та КБ ЗС України є:

підтримання готовності та нарощування професійного потенціалу
 військових частин (підрозділів) зв'язку на рівні, що забезпечує виконання
 завдань за призначенням самостійно, у складі міжвидових угруповань,
 об'єднаних сил, у міжнародних місіях (операціях);

набуття та удосконалення спроможностей управлінь (штабів) військових
 частин (підрозділів) зв'язку, кібербезпеки щодо планування, управління
 підрозділами в ході виконання завдань;

вдосконалення рівня злагодженості військових частин та їх підрозділів
 зв'язку у взаємодії з військовими частинами (підрозділами) інших видів (родів)
 військ (сил), іншими складовими сил оборони під час виконання спільних
 завдань;

досягнення взаємосумісності зі збройними силами країн – членів НАТО,
 набуття навичок особовим складом щодо використання штабних процедур
 НАТО під час прийняття рішення на спільні дії та управління підрозділами;

опанування особовим складом нових зразків озброєння та військової
 техніки, набуття знань, умінь та навичок щодо їх експлуатації і підтримання в
 готовності до застосування;

формування в особового складу базових знань і навичок із забезпечення
 кібербезпеки під час роботи на засобах зв'язку, що функціонують з
 використанням мережевих технологій, та на засобах інформатизації;

формування в особового складу високого бойового духу, психологічної стійкості та набуття фізичної готовності до виконання завдань за призначенням; впровадження передового досвіду застосування ОВТ та ведення бойових дій.

4.1.7. Необхідний рівень підготовки ВЗ та КБ ЗС України досягається:

- знанням командирами (керівниками) реального стану підготовки частин (підрозділів) зв'язку, своєчасною і конкретною постановкою завдань; продуманим і якісним плануванням;
- своєчасною постановкою завдань на організацію підготовки, особистою участю в організації та проведенні заходів, здійсненням контролю і наданням практичної допомоги підлеглим;
- правильним вибором форм та методів навчання;
- своєчасним та всебічним забезпеченням заходів підготовки;
- ефективним використанням навчальної матеріально-технічної бази та виділених ресурсів;
- високою методичною майстерністю керівників відповідного виду підготовки (апарату керівництва);
- неухильним виконанням планів проведення заходів підготовки;
- прикладним характером і практичною спрямованістю навчання військовослужбовців;
- об'єктивним оцінюванням результатів підготовки;
- постійним вивченням передового досвіду підготовки у військах зв'язку ЗС України та впровадженням його у подальших заходах підготовки.

4.1.8. Підготовка ВЗ та КБ ЗС України проводиться за такими основними принципами:

- персональна відповідальність командирів (начальників) за рівень підготовки органів управління (штабів) військових частин (підрозділів) зв'язку, особового складу до виконання завдань за призначенням;
- зосередження на визначених завданнях;
- орієнтація на виконання планів підготовки та досягнення чітких результатів, що ґрунтуються на стандартах підготовки;
- багаторівневість підготовки з можливістю проводити заходи підготовки кожним структурним підрозділом;
- єдність стандартів.

4.1.9. Основними елементами системи підготовки ВЗ та КБ ЗС України є:

- а) суб'єкти підготовки – органи військового управління (штаби) військових частин зв'язку, які безпосередньо здійснюють управління підготовкою, проведенням її заходів та всебічним забезпеченням;
- б) об'єкти підготовки – екіпажі, обслуги, підрозділи, військові частини та органи управління (штаби) зв'язку, з якими проводиться навчання;
- в) засоби, які забезпечують організацію підготовки – навчально-матеріальна база та ресурси підготовки (бюджетні кошти, матеріально-технічні

засоби тощо).

Усі елементи системи підготовки взаємозалежні і мають органічно взаємодіяти з іншими системами підготовки і забезпечення підрозділів зв'язку та кібербезпеки ЗС України.

4.1.10. Для проведення заходів підготовки використовуються різні форми та методи навчання.

Форми навчання військових частин і підрозділів ВЗ та КБ ЗС України: штабні тренування (роздільні, спільні, командно-штабні, мобілізаційні); навчання (командно-штабні, командно-штабні мобілізаційні, мобілізаційні, тактико-спеціальні);

групова оперативна (тактична) літучка.

Форми навчання індивідуальної підготовки військовослужбовців військових частин і підрозділів ВЗ та КБ ЗС України:

самостійна робота;

заняття (лекції, семінари, круглі столи, практичні заняття, групові заняття, інструкторсько-методичні (інструктивні) заняття, показові заняття);

збори (оперативно-спеціальні, фахові, методичні);

індивідуальна оперативна (тактична) літучка.

4.1.11. Підготовка органів військового управління проводиться під час проведення роздільних, спільних, командно-штабних, мобілізаційних тренувань, командно-штабних, командно-штабних мобілізаційних, мобілізаційних, тактико-спеціальних навчань. Зміст та порядок навчань і тренувань визначається відповідними планами проведення та керівними документами щодо організації заходів такого типу.

4.1.12. Підготовка військових частин (підрозділів) здійснюється під час проведення занять з предметів навчання, тактико-спеціальних навчань послідовно за етапами: злагодження взводів (відділень, екіпажів, розрахунків, чергових змін тощо), рот, батальйонів, їм рівних підрозділів та військових частин зв'язку в цілому. Її зміст та порядок проведення залежить від способу комплектування військових частин (підрозділів) військовослужбовцями та рівня укомплектованості особовим складом.

4.1.13. Порядок підготовки військових частин (підрозділів) зв'язку, проводиться за періодами. Кількість навчальних днів на місяць, тривалість навчального дня та часу, що виділяються на підготовку, визначаються відповідними командувачами, командирами (начальниками) на підставі рівня їх підготовки, завдань, до виконання яких вони готуються, можливостей наявної навчальної матеріально-технічної бази та виділених на підготовку ресурсів.

Підготовка екіпажів, взводів зв'язку проводиться в укомплектованих згідно зі штатом підрозділах. Для проведення підготовки з нижчим рівнем укомплектованості у військових частинах (підрозділах) зв'язку створюються зведені екіпажі (обслуги, підрозділи). У військових частинах (підрозділах)

зв'язку, кібербезпеки з низьким рівнем укомплектованості, а також тих, що входять до складу військових частин забезпечення життєдіяльності, проводиться індивідуальна підготовка офіцерів, сержантів (старшин), солдатів та підготовка штабів військових частин (підрозділів). В обов'язковому порядку на базах зберігання засобів (техніки) зв'язку проводиться підготовка особового складу до дій з ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, протидії можливим диверсіям (терористичним актам), боротьби з пожежами. За наявності фінансових ресурсів та в разі укомплектованості особовим складом за рішенням командира військової частини здійснюється підготовка підрозділів у складі: відділення (екіпаж, обслуга), взвод та їм рівних підрозділів.

Для військових частин (підрозділів), укомплектованих військовослужбовцями військової служби за контрактом, підготовка здійснюється протягом навчального року, надаючи перевагу системі безперервної підготовки: коли наступні етапи підготовки залежать від попереднього досягнутого рівня, а система підготовки жорстко прив'язана до реальних завдань за призначенням та виділених ресурсів протягом навчального року, який структурно складається з періодів інтенсивної підготовки, підтримуючого та базового.

4.1.14. Загальні принципи, форми і методи проведення занять та навчань під час підготовки підрозділів та військових частин зв'язку відповідають принципам, формам і методам навчання особового складу в ході бойової підготовки в умовах мирного часу. Підготовка військових частин (підрозділів) ВЗ та КБ проводиться з використанням штатного ОВТ у ході тактико-стройових, тактико-спеціальних занять, тактико-спеціальних навчань, які проводяться, як правило, за такими етапами:

- дії особового складу (підрозділу) при приведенні військової частини (підрозділу) зв'язку, кібербезпеки у вищій ступені бойової готовності;
- проведення злагодження підрозділу (підрозділів) зв'язку, кібербезпеки;
- бойове застосування сил та засобів зв'язку (без встановлення зв'язку та зі встановленням зв'язку);
- згортання та здійснення маршу в пункт постійної дислокації.

4.1.15. Особливості індивідуальної та колективної підготовки, підготовки ІТВ, підрозділів захисту інформації, кібербезпеки визначаються Настановою з бойової підготовки Військ зв'язку ЗС України.

4.1.16. Військові навчальні заклади забезпечують заходи з підготовки спеціалістів для ВЗ та КБ ЗС України та інших складових сил оборони.

Військовий інститут телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут реалізовує підготовку спеціалістів за спеціальностями: “комп'ютерні науки”, “інформаційні системи та технології”, “кібербезпека”, “телекомунікації та радіотехніка”, “військове управління”, “озброєння та військова техніка”. Після випуску вони отримують первинні офіцерські звання та ступінь бакалавра чи магістра за обраним напрямом підготовки.

чи магістра за обраним напрямом підготовки.

Об'єднаний навчально-тренувальний центр Військ зв'язку ЗС України забезпечує підготовку (перепідготовку) рядового, сержантського і старшинського складу військовослужбовців (резервістів і військовозобов'язаних) для військових частин і підрозділів зв'язку та кібербезпеки ЗС України, спеціалістів зв'язку та інформаційних систем для миротворчих підрозділів Збройних Сил України.

4.2. Логістичне забезпечення Військ зв'язку та кібербезпеки ЗС України

4.2.1. Логістичне забезпечення ВЗ та КБ ЗС України є складовою та невід'ємною частиною забезпечення військ (сил). Основу завдань логістичного забезпечення складають заходи щодо своєчасного та повного забезпечення військових частин та підрозділів ВЗ та КБ ЗС України майном і технікою, необхідними для забезпечення своєчасними та якісними послугами зв'язку пунктів управління ЗС України всіх ланок, підтримання системи зв'язку та інформаційних систем у готовності до застосування та її нарощування відповідно до ситуації, що склалася, накопичення та утримання запасів засобів за номенклатурою ВЗ та КБ, технічного обслуговування техніки та засобів зв'язку.

4.2.2. Логістичне забезпечення має задовольняти потреби ВЗ та КБ ЗС України у техніці та засобах зв'язку, інших матеріалах, необхідних для розгортання та забезпечення пунктів управління, в асортименті та кількості, необхідних для виконання завдань за призначенням у будь-яких умовах обстановки. Воно має бути ефективним та надійним, економічним, простим та здатним до швидкого переміщення предметів відповідного призначення в межах усього театру воєнних дій.

Забезпечення майном, технікою та засобами зв'язку покладається на органи управління ВЗ та КБ та відповідні органи забезпечення, які організують його постачання до військових частин та підрозділів зі складів.

На органи управління ВЗ та КБ ЗС України покладаються завдання щодо визначення потреби у майні, його витребування та організації постачання зі складів до військових частин (підрозділів), обслуговування, ремонту і відновлення техніки та засобів зв'язку. Органи управління ВЗ та КБ ЗС України відповідають за раціональний розподіл майна та забезпечення своєчасної його доставки відповідно до завдань військ (сил), характеру та обсягу робіт військових частин (підрозділів).

4.3. Фінансове та ресурсне забезпечення Військ зв'язку та кібербезпеки ЗС України

4.3.1. Фінансування ВЗ та КБ ЗС України здійснюється за рахунок і в межах видатків, передбачених у Державному бюджеті України для МО України

та ЗС України на відповідний рік, та інших джерел, не заборонених законодавством.

Визначення необхідних для ВЗ та КБ ЗС України потреб у фінансах, матеріально-технічних та інших засобах здійснюється органами управління ВЗ та КБ ЗС України.

4.3.2. Для потреб ВЗ та КБ ЗС України, розвитку системи зв'язку та інформаційних систем державою забезпечується виробництво (закупівля) і постачання, на замовлення МО України та ЗС України, необхідного переліку та кількості майна, засобів і техніки зв'язку вітчизняного та іноземного виробництва відповідного призначення, а також створення й утримання їх запасів згідно із затвердженою номенклатурою.

ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА

Розвиток ЗС України та пов'язане з цим інтенсивне використання ними інформаційно-телекомунікаційних технологій, що мають тенденцію швидких змін, вимагає термінового докорінного реформування системи зв'язку та інформаційних систем ЗС України, узгодженого в часі та технічних рішеннях з іншими складовими сил оборони держави.

Одночасно з перебудовою системи зв'язку та інформаційних систем видозмінюються й Війська зв'язку та кібербезпеки, освоюючи новітні засоби зв'язку, впроваджуючи і надаючи сучасні телекомунікаційні та інформаційні послуги посадовим особам усіх ланок управління ЗС України та забезпечуючи функціонування системи управління.

Реалізація на практиці положень Доктрини Військ зв'язку та кібербезпеки Збройних Сил України та їх неухильне виконання має забезпечити єдине сприйняття та узагальнення знань про Війська зв'язку та кібербезпеки та особливості їх застосування військовослужбовцями ЗС України.

Командувач Військ зв'язку та кібербезпеки
Збройних Сил України
генерал-майор

Євген СТЕПАНЕНКО

Список використаної літератури (джерел)

1. Закон України “Про національну безпеку України”.
2. Закон України “Про Збройні Сили України”.
3. Закон України “Про інформацію”.
4. Закон України “Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах”.
5. Закон України “Про Національну систему конфіденційного зв’язку”.
6. Закон України “Про радіочастотний ресурс України”.
7. Закон України “Про державну таємницю”.
8. Стратегічний оборонний бюлетень України. Введено в дію Указом Президента України від 6 червня 2016 року № 240/2016.